

کلیات

● دایرة المعارفها

۱) طاهری عراقی، احمد (و) سید مصطفی میرسلیم (و) نصرالله پورجوادی (زیر نظر). دانشنامه جهان اسلام (حرف ب، جزوه اول). تهران. بنیاد دایرة المعارف اسلامی. ۱۳۶۹. ۱۶۰ ص. مصور. نقشه. ۲۸×۲۱ سانت.

دانشنامه جهان اسلام دایرة المعارفی است درباره شریعت اسلام و تاریخ و تمدن و فرهنگ ملل مسلمان از صدر اسلام تا کنون که مباحث گسترده ای چون علوم قرآنی و حدیث و فقه و کلام، عرفان و فلسفه و ادبیات و هنر، سیره انبیاء و اولیاء و ائمه (ع)، شرح حال و آراء مفسران و محدثان و فقها و متکلمان و فلاسفه و حکما و عرفا و مورخان و شاعران و هنرمندان عالم اسلام، تاریخ سیاسی اسلام و سرگذشت خلفا و سلاطین و وزرا و خاندانهای حاکم، جغرافیای کشورها و بلاد اسلامی و مباحثی از این دست را در بر دارد. مدخلهای این دایرة المعارف از منابعی چون دایرة المعارف اسلام، دایرة المعارف ایرانیکا، اسلام آنسیکلو پدیس (ترکیه)، و غیره انتخاب و ترجمه شده است. اما بخشی از مقالات نیز، بخصوص آنچه درباره اسلام و ایران و ادب فارسی است، اختصاصاً برای همین دانشنامه تألیف شده است. قرار است از این پس هر چند ماه یک جزوه از این دانشنامه انتشار یابد.

۲) موسوی بجنوردی، کاظم (زیر نظر). دائرة المعارف بزرگ اسلامی ج ۳ (ابن ازرق - ابن سیرین). تهران. مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی. ۱۳۶۹. یازده + ۷۴۳ ص. ۱۰۰۰۰ نسخه. ۱۰۰۰۰ ریال.

جلد نخست این دایرة المعارف در سال ۱۳۶۷ منتشر شده است. رک. نشر دانش، س ۹، ش ۳.

۳) عاقلی، باقر. روز شمار تاریخ ایران (از مشروطه تا انقلاب اسلامی) [ج ۱]. تهران. نشر گفتار. ۱۳۶۹. ۴۸۲ ص. مصور. فهرست راهنما. ۶۴۰۰ ریال.

روز شمار حوادث تاریخی مهم ایران به ترتیب زمان وقوع از روز ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ خورشیدی (صدر فرمان حکومت مشروطه توسط مظفرالدین شاه) تا پایان روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ (سقوط حکومت ملی دکتر مصدق) است. روز شمار دنباله این وقایع تا قیام ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در جلد دوم کتاب ارائه خواهد شد. بخشی از کتاب اختصاص به ضمیمه و تعلیقاتی دارد که متن قراردادهای پیمانهای نظامی، اعلامیه های مهم، نطقها، و مقالات حساس را شامل می شود.

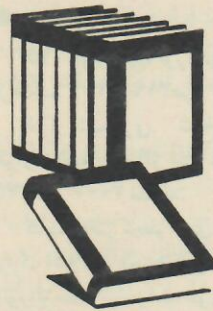
● فهرست، کتابشناسی

۴) خاشع، شهرزاد. کتابشناسی نقد فیلمهای ایرانی (۱۳۶۷). تهران. فیلمخانه ملی ایران (با همکاری) دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۶۹. ۲۱۱ ص. جدول. نمودار. فهرست. ۱۰۰۰ نسخه. ۸۶۰ ریال.

این کتاب در واقع دنباله کتابشناسی نقد فیلمهای ایرانی (۱۳۶۶-۱۳۵۸) است که به معرفی نقدهای سال ۱۳۶۷ اختصاص دارد. تقریباً کلیه نقدهایی که در سال ۱۳۶۷ در کتابها و نشریات گوناگون بر فیلمهای فارسی (اعم از فیلمهای سینمایی بلند و کوتاه و فیلمها و سریالهای تلویزیونی) نوشته شده در این کتاب معرفی شده است.

۵) سازمان اسناد ملی ایران، دفتر پژوهش و تحقیقات. فهرست اسناد علاءالدوله و حشمت الدوله. بی جا. بی تا. ۵۲۲ ص. فهرست اعلام. ۱۰۰۰ نسخه. ؟ ریال.

بخش اول کتاب به اسناد محمد رحیم خان علاءالدوله، وزیر دربار ناصرالدین شاه اختصاص دارد و شامل ۶۲۸ قطعه سند است. بخش دوم کتاب به اسناد حشمت الدوله حمزه میرزا، عموی ناصرالدین شاه و امیر جنگ و والی خراسان، و عبدالله میرزا حشمت الدوله، برادرزاده حمزه میرزا، اختصاص دارد که در ۴ بخش با عنوانهای نامه ها، نامه های نیم ورقی، دستورالعمل ها و تلگرافات تنظیم شده است.

کتابهای تازه

امید طیب زاده

موضوعاتی چون تاریخ، دین، فلسفه و غیره منتشر بشود. «رودکی و اختراع رباعی»، «ابن سینا یکی از دانشمندان بزرگ ایران»، «شاهنامه فردوسی شاهکار سخنوری و سخنرانی»، «افکار و عقاید مولوی»، «میرزا محمدعلی اصفهانی»، «استاد بهمینار»، عنوان برخی از مقالات کتاب است.

● اسناد

۱۴) اسناد افتخار. تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۱۵۹ص. ۴۰۰ ریال.
کتاب شامل نامه‌های مبادله شده میان رؤسای جمهوری ایران و عراق پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ است.

دین، عرفان و فلسفه

● اسلام

۱۵) چهاردهی، نورالدین، اسرار فرق خاکسار - اهل حق. تهران. بیک فرهنگ. ۱۳۶۹. ۳۱۹ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۲۰۰ ریال.
۱۶) شبستری، شیخ محمود (و) دیگران. مجموعه رسائل عوارف المعارف (از آثار عرفای نامی). تهران. کتابخانه احمدی شیراز. ۳۷۵ص. ۳۰۰۰ نسخه.
کتاب حاضر مجموعه‌ای است از رسالات و اشعار برخی از عرفا و شعرا بزرگ اسلامی. «حق الیقین» و «مرآت المحققین» از شیخ محمود شبستری، «نورالوحده» از خواجه حوراء مغربی، «کنزالموز» از میرحسینی، «اصول و فروع دین استدلالی» و «اسرارالقلوب» از نورعلیشاه، ترجیع بند ناصر خسرو، و ترجیع بند هاتف اصفهانی، عنوان برخی از مطالب کتاب است.
۱۷) شهید ثانی. اسرار نماز (ترجمه اسرارالصلوة). ترجمه علی اکبر مهدی پور. تهران. انتشارات کعبه. ۱۴۱۰هـ. ۲۷۸ص. فهرستها. ۵۰۰۰ نسخه. ۶۵۰ ریال.

شرح وظایف قلبی نمازگذار و حضور قلب وی در این امر، از موضوعات عمده کتاب است.

۱۸) صالحی کرمانی، محمدرضا. درآمدی بر علوم قرآنی. تهران. جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران. ۱۳۶۹. ۲۸۳ص. ۱۱۰۰ ریال.

«علوم قرآنی»، «مبایذ علوم قرآنی»، «طبقه‌بندی علوم قرآنی»، «روش تحقیق در علوم قرآنی»، «علم تفسیر»، «تاریخ قرآن»، «علم تجوید» و غیره عناوین برخی فصلهای کتاب است.

۱۹) طباطبایی، [علامه] سیدمحمدحسین. بدایة الحکمة. ترجمه علی شیروانی هرنیدی. تهران. انتشارات الزهرا. ۱۳۶۹. ۱۹۵ص. ۴۴۰۰ نسخه. ۱۲۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل یک دوره فشرده فلسفه اسلامی است که علامه طباطبایی آن را به عنوان اولین کتاب درسی، به جای کتب قدیمی فلسفه برای طلاب حوزه‌های علمی نوشته است.

● فلسفه غرب

۲۰) برت، ادوین آرتور. مبایذ مابعدالطبیعی علوم نوین. ترجمه عبدالکریم سروش. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی (و) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. ۱۳۶۹. پنجاه و چهار + ۳۴۵ص. فهرست اعلام و موضوعات. ۲۳۵۰ ریال.

نویسنده کتاب از جمله فلاسفه‌ای است که با اندیشه پوزیتیویستی غالب در فلسفه تاریخ علم مقابله کرده‌اند. این کتاب، با اینکه چندین دهه از تألیف آن می‌گذرد، هنوز اهمیت خود را حفظ کرده است. «کپرنیک و کپلر»، «گالیله»، «دکارت»، «فلسفه بریتانیا در قرن هفدهم»، «گیلبرت و بویل»، «متافیزیک نیوتن»، عناوین برخی فصلهای کتاب است.

۶) — فهرست راهنمای اسناد آماده بهره‌برداری. بی‌جا. سازمان اسناد ملی ایران. بی‌تا. ۱۱۰ص. ۱۰۰۰ نسخه. ؟ ریال.

«فهرست اسناد و موقوفات»، «مالکیت وزمین»، «فهرست اسناد انتصابات، امور حقوقی و سایر امور مملکتی» عناوین مطالب کتاب است. ذکر محل و تاریخ انتشار و مشخص ساختن بهای کتاب کمترین انتظاری است که از دست اندرکاران تهیه فهرستهای تخصصی می‌توان داشت.

۷) رعیت علی‌آبادی، مریم (و) شهرزاد طاهری لطفی (و) نوشین عمران. مقاله‌نامه زن (مجموعه منابع فرهنگی - سینمایی / ۴). تهران. دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۶۸ [توزیع ۶۹]. ۲۳۶ص. ۸۵۰ ریال
فهرست موضوعی مقاله‌هایی است که درباره مسائل مختلف مربوط به زنان در نشریات گوناگون و مجموعه‌های مقالات قبل و بعد از انقلاب در ایران انتشار یافته است.

۸) فهرست مندرجات مجلات کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (دوره پنجم، شماره چهار (۲۰)، بهار ۱۳۶۸).

شامل فهرست گزیده مندرجات مجلات بهار ۱۳۶۸، موجود در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی است.

۹) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. کتابنامه ۶۹ (فهرست کتب منتشره خرداد ۱۳۶۹). تهران. مرکز تحقیقات و مطالعات فرهنگی. ۱۳۶۹. ۱۶۹ص. نمایه. جدول. ۱۰۰۰ نسخه. ۲۰۰ ریال.

در این ماه ۶۵۶ عنوان کتاب با ۴۲۵۰۶۵۰ تیراژ منتشر شده است.
۱۰) — کتابنامه ۷۰ (فهرست کتب منتشره تیر ۱۳۶۹). تهران. مرکز تحقیقات و مطالعات فرهنگی. ۱۳۶۹. ۱۷۳ص. نمایه. ۱۰۰۰ نسخه. ۲۰۰ ریال.

در تیرماه ۱۳۶۹، ۷۰۲ عنوان کتاب شامل کتابهای چاپ اول و چاپ چندم و کتابهای افست خارجی منتشر شده است.

● کتابداری و اطلاع‌رسانی

۱۱) احسان اغلو، اکمل‌الدین (و) دیگران. شبکه اطلاع‌رسانی در کشورهای اسلامی. ترجمه عبدالحسین آذرننگ (و) دیگران. تهران. دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۶۹. ۱۴۰ص. نمودار. ۷۵۰ ریال.

مجموعه سخنرانی‌هایی است که از میان ۵۰ سخنرانی و گزارش عرضه شده در سومین کنگره متخصصان علم اطلاع‌رسانی و کتابداری (ترکیه، ۱۳۶۸) انتخاب شده است.

● مجموعه‌ها

۱۲) میرشکاک، یوسفعلی. ستیز با خویشتن و جهان (مجموعه مقالات). تهران. انتشارات برگ. ۱۳۶۹. ۱۷۲ص. ۱۱۰۰۰ نسخه. ۵۲۰ ریال.

مجموعه مقالاتی است درباره هنر و ادبیات و تاریخ که پیش از این در برخی از روزنامه‌ها و نشریات به چاپ رسیده است.

۱۳) همایی، جلال‌الدین. مقالات ادبی. تهران. مؤسسه نشرهما. ۱۳۶۹. ۴۹۶ص. ۳۳۰۰ نسخه. ۳۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر مشتمل بر ۲۵ مقاله در زمینه ادب ایرانی است. ظاهراً این کتاب نخستین مجلد از مجموعه‌ای است که قرار است از آثار استاد درباره

● سیاست

۲۱) استوارت میل، جان. تأملاتی در حکومت انتخابی. ترجمه علی رامین. تهران. نشر نی. ۱۳۶۹. ۲۹۴ ص. ۱۵۰۰ ریال.

جان استوارت میل (۱۸۰۶-۱۸۷۳)، فیلسوف و سیاستمدار انگلیسی، در این کتاب، که نخستین چاپ آن به سال ۱۸۶۱ صورت گرفته، درباره فلسفه سیاسی و عقاید خود در خصوص نظریه عمومی حکومت و نهادهای دموکراتیک و همچنین مسائل سیاسی عصر خود بحث می‌کند.

۲۲) اسلامی، مسعود. ریشه‌یابی مواضع و عملکرد کویت در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران (بررسی موقعیت کشورهای کوچک در روابط بین‌الملل). تهران. نشر همراه. ۱۳۶۹. ۳۶۲ ص. ۱۱۰۰ ریال.

۲۳) پادووانی، مارسل. آخرین سالهای مافیا. ترجمه عباس آگاهی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۲۴۳ ص. ۹۷۰ ریال.

نویسنده تاریخچه و عملکرد سازمان مافیا را از ابتدا تا سال ۱۹۸۷ تحلیل کرده و ارتباط آن را با نهادهای گوناگون فرهنگی، اجتماعی و حکومتی در ایتالیا، خصوصاً در سیسیل و پالمو، مورد بحث قرار می‌دهد.

۲۴) پارسادوست، منوچهر. نقش عراق در شروع جنگ (همراه با: بررسی تاریخ عراق و اندیشه‌های حزب بعث). تهران. شرکت سهامی انتشار. ۱۳۶۹. ۴۲۴ ص. نمایه. ۲۹۰۰ ریال.

بررسی شرایط جغرافیایی و پیشینه تاریخی عراق تا قبل از روی کار آمدن حزب بعث، بحث درباره اندیشه‌های ایدئولوژیک و سیاسی حزب بعث، روابط حزب بعث از ابتدای تشکیل خود با ایران، آشکار شدن نخستین گرایشهای جنگ طلبانه حزب بعث، فعالیتهای دیپلماسی و نظامی عراق برای شروع جنگ، و بالاخره اهداف عراق از آغاز درگیری با ایران از جمله مطالب کتاب است. از این نویسنده کتاب دیگری با عنوان ریشه‌های تاریخی اختلافات ایران و عراق (۱۳۶۸، ج ۴) به چاپ رسیده است.

۲۵) چامسکی، نوم. مثلث سرنوشت (آمریکا، اسرائیل و فلسطینها). ترجمه هرمز همایون‌پور. بخش اول. تهران. نشر آگاه. ۱۳۶۹. ۴۴۵ ص. ۲۱۰۰ ریال.

نوم چامسکی زبان‌شناس بزرگ و منقد معروف نظام اجتماعی آمریکا در این کتاب با استناد به آمارها و اطلاعات سیاسی و نظامی و اقتصادی به تشریح اوضاع خاورمیانه پرداخته و از همدستی آمریکا و اسرائیل در پایمال کردن حقوق فلسطینیان سخن گفته است. به اعتقاد چامسکی دولت آمریکا باید هرچه سریعتر از تأمین تدارکات نظامی اسرائیل و دفاع کردن از آن کشور دست بردارد و بکوشد تا خواسته‌های برحق اسرائیلیان و فلسطینیان هر دو برآورده شود. او به اثبات این نظر می‌کوشد که با افزایش یافتن قدرت نظامی اسرائیل فرصت برای چنین کاری هر سال کمتر از سال پیش می‌شود و شاید به زودی مرحله‌ای پدید آید که برای اسرائیل، فلسطین و تمام جهان خطرناک باشد. نخستین بار این کتاب در سال ۱۹۸۳ در انگلستان به چاپ رسیده است.

۲۶) دوپوروگار، فیلیپ (و) دیگران. سیاست آسیایی چین. ترجمه عباس آگاهی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۲۰ ص. نقشه. ۱۳۰۰ ص.

به اعتقاد نویسندگان کتاب، برای روشن ساختن چگونگی توسعه استراتژی کلی چین و ارزیابی نتایج حاصل از آن، و برای پی بردن به سیاست خارجی چین و نقش آن در سیاست جهانی، لازم است قبل از هر چیز سیاست منطقه‌ای چین یعنی اهداف و عملکرد آن کشور در آسیا بررسی شود. بررسی مسائل مهم مورد مناقشه مرزی و مسائل مربوط به قلمروهای از دست رفته (تایوان، هنگ کنگ و ماکائو)، بررسی روابط چین با مهمترین همسایگانش (ژاپن، هند، ویتنام، و کشورهای آسه‌آن)، مطالعه چگونگی کنار آمدن چین با کشمکشها و برخوردهای نزدیک به آن کشور - در کره، هندوچین و افغانستان - از جمله مسائل مورد بحث در کتاب است.

۲۷) زینویف، الکساندر. کاتاستروفیکا (دهکده‌های پوتمکین گورباچف) - با مقاله‌ای از هنری کسینجر درباره گورباچف. ترجمه

عبدالرحمن صدریه. تهران. نشر آبی. ۱۳۶۹. ۱۹۸ ص. ۸۵۰ ریال.

کلمه «کاتاستروفیکا» مرکب است از جزء اول لغت یونانی «کاتاستروف» (فاجعه) و جزء دوم لغت روسی پراسترویکا. نویسنده برای اشاره به جریانات اخیر شوروی به طعنه از این کلمه خودساخته استفاده می‌کند. به اعتقاد او، ظهور گورباچفیسیم در شوروی به هیچ وجه پدیده تازه‌ای نیست، تنها چیز تازه آن اهمیتی است که رسانه‌های غربی به آن می‌دهند. او در تحلیل اوضاع سیاسی و اجتماعی شوروی، امکان عملی بودن پراسترویکا را یکسره منتفی می‌داند.

۲۸) روا، اولیور. افغانستان، اسلام و نوگرایی سیاسی. ترجمه ابوالحسن سروقدمقدم. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۵۸ ص. نقشه. فهرست اعلام. ۱۴۰۰ ریال.

به اعتقاد نویسنده، نهضت مقاومت افغانستان از یکسو ریشه در سنتهای قدیم جهان اسلام دارد و از سوی دیگر از جنبش تجدید حیات دینی که امروزه جهان اسلام را فرا گرفته تغذیه می‌کند. او بنیادگرایی اسلامی را به نهضت پروتستانهای مسیحی قرن شانزدهم تشبیه می‌کند. «دولت و جامعه در افغانستان»، «اسلام در افغانستان»، «مبانی بنیادگرایی افغان و نهضتهای مردمی تا سال ۱۹۴۷»، «اصلاحات کمونیستها و سرکوبی (۱۹۷۹-۱۹۷۸)»، «استقرار احزاب از سال ۱۹۷۹»، «حضور شیعیان در نهضت مقاومت» از جمله عناوین فصلهای کتاب است.

۲۹) سید قطب. چرا اعدام کردند. ترجمه مصطفی اربابی. بلوچستان.

کتابفروشی خالدین ولید سراوان. ۱۳۶۹. ۸۶ ص. ۳۰۰۰ نسخه. ۵۰۰ ریال. چنانکه در مقدمه کتاب آمده، این کتاب سندی است که سید قطب خود آن را به رشته تحریر درآورده است. از آنجا که مطالب کتاب عموماً در پاسخ به سؤالات بازجویان مطرح شده و چندین بار نیز از زیردست بازجویان گذشته است، اعتماد چندانی به صحت آن نیست، معهذاً در جای جای کتاب نکاتی به چشم می‌خورد که بیانگر برخی از عقاید سید قطب است.

۳۰) گلدمن، مارشال. پیکار گورباچف (اصلاحات اقتصادی در عصر تکنولوژی). ترجمه حسین حکم‌زاده جهرمی. تهران. فرهنگ معاصر. ۱۳۶۹. ۳۸۵ ص. جدول. طرح. ۱۴۵۰ ریال.

۳۱) مور، برینگتن. ریشه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دمکراسی (نقش ارباب و دهقان در پیدایش جهان نو). ترجمه حسین بشیریه. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. بیست و دو + ۳۹۶ ص. فهرست راهنما. ۵۰۰۰ نسخه. ۲۲۰۰ ریال.

نویسنده به قصد کشف راههای مختلف توسعه و نوسازی قوانین تحول سیاسی و اجتماعی در جوامع مبتنی بر نظام زمینداری، و با بهره‌گیری از روش جامعه‌شناسی تطبیقی تاریخی، می‌کوشد ریشه‌های تاریخی اوضاع سیاسی جهان معاصر را نشان دهد و چگونگی تحول جامعه سنتی به جامعه صنعتی را روشن سازد. او برخلاف مارکسیستها که عدم توسعه برخی از کشورها را ناشی از استثمار شدن آن کشورها توسط کشورهای قدرتمند می‌دانند، معتقد است که مهمترین عامل در توسعه یا عقب ماندگی عبارت از عوامل داخلی است. او همچنین برخلاف ماکس وبر که عوامل پیدایش سرمایه‌داری را در ساختار اعتقادی و اخلاقی مذهبی جستجو می‌کند، معتقد است که عوامل فرهنگی در همه حال بازتاب عوامل اجتماعی است. مترجم برای مفهوم‌تر ساختن مطالب کتاب برای خوانندگان ایرانی برخی از جزئیات و مثالهای تاریخی کتاب را

حذف کرده و فصل ختام آن را که خلاصه مطالب نظری کتاب است در آغاز آن قرار داده است.

۳۲) نوازی، بهرام. *عهدنامه ایران و شوروی (۲۶ فوریه ۱۹۲۱- بررسی تحلیلی زمینه‌های انعقاد عهدنامه مودت، و اثرات آن در تأمین منافع ملی ایران)*. با مقدمه‌ای از دکتر باوند. تهران. نشر همراه. ۱۳۶۹. ۲۳۵ ص. ۹۰۰ ریال.

نویسنده ضمن مطرح ساختن نظرهای گوناگون درباره عهدنامه ۱۹۲۱ ایران و شوروی و بررسی شرایط شکل‌گیری آن، می‌کوشد به دو سؤال اساسی پاسخ دهد: آیا مقامات شوروی در انعقاد عهدنامه مودت حسن نیت داشته‌اند؟ آیا عهدنامه مودت ایران و شوروی اثری در تأمین منافع ملی ایران داشته است؟ وی نهایتاً به این دو سؤال پاسخ مثبت می‌دهد. متن معاهده سیاسی ترکمنچای، مقاله نامه تجاری ترکمنچای، و متن عهدنامه مودت از جمله مطالبی است که در ضمیمه کتاب آمده است.

جمعیت‌شناسی

۳۳) تقوی، نعمت‌الله، *مبانی جمعیت‌شناسی*. تبریز. انتشارات نیما. ۱۳۶۹. ۱۰۵ ص. نمودار. واژه‌نامه.

از این کتاب می‌توان به عنوان کتاب درسی پایه برای تدریس مبانی جمعیت‌شناسی در دانشگاه‌ها استفاده کرد. «جمعیت و جمعیت‌شناسی»، «روشهای جمعیت‌شناسی»، «مساحت و ترکیب جمعیت»، «خانواده و ازدواج»، «سیاستهای جمعیتی» از جمله مباحث مطرح شده در کتاب است.

اقتصاد و مدیریت

۳۴) برنجی، محمدرضا، *مدیریت آموزشی (کاربرد نظریه‌های مدیریت در مدیریت و نظارت آموزش و پرورش)*. تهران. سیر و سیاحت. ۱۳۶۹. ۳۰۳ ص. جدول. نمودار. ۱۳۵۰ ریال.

۳۵) تروانا، رابرت (و) جین نیو پورت. *اصول مدیریت و رفتار سازمانی*. ترجمه عین‌الله علا. تهران. انتشارات زوار. ۱۳۶۹. ۳۰۹+ده ص. ۱۸۵۰ ریال.

۳۶) رزاقی، ابراهیم. *الگوی توسعه اقتصادی ایران*. تهران. نشر توسعه. ۱۳۶۹. ۲۲۲ ص. ۱۲۰۰ ریال.

«تصویری از اقتصاد جهان»، «تصویری از اقتصاد کنونی ایران»، «الگوهای توسعه و پیامد آن در سالها پیش و پس از انقلاب»، عنوان برخی از فصلهای کتاب است. *اقتصاد ایران* (نشری، ۱۳۶۸)، و *قراردادهای نفتی یا اسناد خیانت* (روزبهان، ۱۳۵۸) از آثار دیگر این نویسنده است.

جامعه‌شناسی

۳۷) طالقانی، محمود. *مطالعات جامعه‌شناسی شهر تهران* (تهران مرکز حکومت دویست ساله ایران). ج ۳: مسکن. تهران. مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی- گروه پژوهش درباره تهران. ۱۳۶۹. ۲۱۲ ص. جدول. ۲۰۰۰ نسخه. ۸۰۰ ریال.

بررسی تحولات جمعیتی شهر تهران از سال ۱۲۶۲ و بررسی دگرگونیهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانوارهای تهرانی و ارتباط این دگرگونیها بانحوه تصرف واحدهای مسکونی، موضوعات عمده کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد.

۳۸) فراهی، مرتضی. *نامه کمره (ج ۱: جغرافیا و جغرافیای تاریخی کمره (شهرستان خمین) و معناشناسی نام برخی جایها؛ ج ۲: چند برش در فرهنگ کشاورزی و دامداری کمره)*. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۷۰۵ ص. مصور. جدول. نقشه. نمونه سند. فهرست نامها و جایها. ۲۲۰۰ نسخه. دوره دوجلدی. ۳۵۰۰ ریال.

پیش از مستقل شدن خمین از محلات، و قبل از آن از گلبایگان، به خمین و روستاهای آن منطقه کمره می‌گفتند. نویسنده با تکیه به منابع قدیمی و مشاهدات میدانی خود، گذشته و حال کمره را از ابعاد گوناگون تاریخی، جغرافیای تاریخی، جغرافیایی، جامعه‌شناختی و نهایتاً فرهنگی بررسی کرده و مونوگرافی مفصلی از این منطقه فراهم کرده است. «جغرافیای تاریخی کمره»، «کمره و خمین در روزگار ما»- شامل نکاتی پیرامون کشاورزی، زمین‌شناسی، آب‌شناسی، و بهره‌برداری و مالکیت منابع آب در دشت خمین- «دهستانهای کمره» و «کوههای کمره» عناوین بخشهای جلد اول کتاب است. جلد دوم عمدتاً به بررسی جامعه‌شناختی و مردم‌شناختی این منطقه اختصاص دارد. «کبوتر خانهای کمره»، «فرهنگ آب و هوایی در کمره»، «اوره، نوعی تعاونی سنتی و کهن و زنانه در کمره»، «آیینها و باورهای مشکه‌زنی در کمره» عناوین فصلهای جلد دوم کتاب است.

۳۹) فولان، کلود. *سیاهان در ایالات متحده (از مجموعه «چه می‌دانم؟»)*. ترجمه قاسم سُنغوی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۴۴ ص. ۵۵۰ ریال.

تحقیق درباره برخوردهای دوجامه سیاه و سفیدپوست آمریکا موضوع این کتاب را تشکیل می‌دهد. نویسنده بررسی خود را از نیمه‌های قرن هفدهم (ورود نخستین برده‌های سیاه‌پوست به آمریکا) آغاز کرده و آن را تا اواخر دهه شصت این قرن دنبال کرده است. کتابهای مجموعه «چه می‌دانم» را سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی هم ترجمه و منتشر می‌کند. امید است کار به دوباره کاری نکشد.

روان‌شناسی

۴۰) اوزوالد، یان، *خواب*. ترجمه محمدرضا باطنی. تهران. فرهنگ معاصر. ۱۳۶۹. ج ۲. ۲۹۷ ص. واژه‌نامه. فهرست موضوعی. ۵۰۰۰ نسخه. ۸۵۰ ریال.

۴۱) دفتر همکاری حوزه و دانشگاه. *مکتبهای روانشناسی و نقد آن*. ج ۱. تهران. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها. ۱۳۶۹. ۲۴۰ ص. فهرست اسامی. ۵۰۰۰ نسخه. ۱۲۰۰ ریال.

در این کتاب، نخست هر مکتب روان‌شناسی معرفی می‌شود و در پی آن نظر علما و روان‌شناسان نسبت به ضعف و قوت آن مکتب می‌آید. مکاتب تداعی‌گرایی، ساخت‌گرایی، کنش‌گرایی و تحلیل روانی در این کتاب معرفی و نقد می‌شود. این کتاب اصولاً برای تدریس در مراکز آموزش عالی تدوین شده است.

۴۲) گروسمن، هربرت جی. *اصطلاح‌شناسی و طبقه‌بندی در عقب ماندگی ذهنی*. ترجمه فرهاد ماهر. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۸. ۲۵۶ ص. جدول. نمودار. فهرست موضوعی. ۱۰۰۰ ریال.

۴۳) منصور، محمود (و) پریخ دادستان. *روانشناسی ژنتیک (از روان تحلیل‌گری تا رفتارشناسی)*. تهران. ژرف. ۱۳۶۹. بیست + ۳۳۴ ص. واژه‌نامه. ۱۸۵۰ ریال.

۴۴) والاس، جرالڈ (و) جیمزا، مک لافلین. *ناتوانیهای یادگیری (مفاهیم و ویژگیها)*. ترجمه م. تقی منشی طوسی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. نوزده+۶۵۵ ص. مصور. جدول. واژه‌نامه. فهرست موضوعی.

ناتوانیهای یادگیری به یکی از انواع اختلالات کودکان استثنایی اطلاق می‌شود. کودکان مبتلا به این ناراحتی علی‌رغم ظاهر و رفتار نسبتاً بهنجار خود، در کار خواندن و نوشتن و فراگیری ریاضیات و علوم در مدارس دچار مشکلات جدی هستند. هدف این کتاب آشنا ساختن خواننده با مفاهیم ناتوانیهای یادگیری و توصیف ویژگیهای قابل مشاهده در کودکان و در مواردی بزرگسالان مبتلا به این ناتوانیهاست.

حقوق و قوانین

(۴۵) عبادی، شیرین. *حقوق ادبی و هنری (حقوق حرفه و فن)*. ج ۲. انتشارات روشنگران. ۱۳۶۹. ۲۲۸ ص. ۱۲۰۰ ریال.
با افزایش یافتن کارهای فرهنگی و قلمی و بالا گرفتن کار چاپ و نشر کتاب و مجلات، ضرورت وجود کتابی که پیچ و خمهای حقوقی و قانونی این امور را به ناشرین و نویسندگان و مترجمان احیاناً تازه کار نشان بدهد کاملاً محسوس بوده است. کتاب حاضر به معرفی، شرح و تفسیر قوانین و مقررات مربوط به مشاغل هنری و ادبی که تا پایان شهریورماه ۱۳۶۹ تصویب شده اختصاص دارد و تأکید نویسنده بیشتر بر مسائلی است که غالباً برای صاحبان این مشاغل پیش می‌آید. بر این اساس انواع جرائم در این زمینه بر شمرده شده و حدود مجازاتها و راههای برخورد قانونی با آنها نیز شرح داده شده است. اشاره به موارد متعددی که قوه مقننه عملی را جرم دانسته اما مجازات آن را مشخص نساخته از دیگر ویژگیهای این کتاب است. حقوق کودکان از دیگر آثار همین نویسنده است که در همین سلسله به چاپ رسیده است.
(۴۶) ضیائی بیگدلی، محمدرضا. *اسلام و حقوق بین‌الملل*. تهران. شرکت سهامی انتشار. ۱۳۶۸ [توزیع ۶۹]. ۲۴۰ ص. فهرست راهنما. ۹۰۰ ریال.

زبان، زبان شناسی و ترجمه

(۴۷) برتن، س. ه. *املای انگلیسی*. ترجمه امیر دیوانی، کتاب ماد. ۱۳۶۹. ۶۱ ص. ۵۰۰ نسخه. ۳۰۰ ریال.
واژه‌هایی که املای مشکلی دارند در چند مقوله کلی و ساده دسته‌بندی شده‌اند و قواعدی برای املای آنها عرضه شده است. کتاب حاضر از روی چاپ پنجم نسخه انگلیسی (۱۹۸۸) ترجمه شده است.
(۴۸) سرتیپ پور، جهانگیر. *ویژگیهای دستوری و فرهنگ واژه‌های گیلکی*. رشت. نشر گیلکان. ۱۳۶۹. سی+۳۱۹+۲۲ ص. مصور. ۱۴۵۰ ریال.
بخش اول کتاب شامل دستور زبان مختصر گویش گیلکی است و بخش دوم آن شامل مجموعه‌ای از واژه‌هایی است که در محاوره مردم شهرستان رشت، خمام، خشکیار، کهدم، کوچصفهان و لشت نشابه کار می‌رود. بحث در خصوص ویژگیهای آوایی و واجی گیلکی، و همچنین ثبت برخی از واژه‌های حرفه‌ای (زارگن) و اصطلاحات کهن و نیمه مهجور گیلکی از ویژگیهای کتاب است.
(۴۹) سلماسی زاده، جواد. *تاریخ ترجمه قرآن در جهان*. تهران. انتشارات امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۱۶۸ ص. ۴۴۰ نسخه. ۸۵۰ ریال.
«مترجمین انگلیسی»، «مترجمین فرانسوی»، «مترجمین آلمانی»، «مترجمین ایتالیایی»، «ترجمه قرآن به زبانهای آسیایی»، «سیر ترجمه قرآن مجید در آفریقا» عنوان برخی از فصلهای کتاب است. ظاهراً کتاب حاضر صورت ویرایش شده کتابی است که اول بار در سال ۱۳۴۲ در تهران منتشر شده است.
(۵۰) فلاذ، جیمز (و) پیتراج. *سالوس. زبان و مهارتهای زبانی*. ترجمه علی آخشینی. مشهد. آستان قدس. ۱۳۶۹. ۵۰۰ ص. مصور. جدول نمودار. واژه‌نامه. فهرست موضوعی. ۲۰۰۰ ریال.
این کتاب برای استفاده معلمان نوشته شده است که به امر آموزش

مهارتهای اصلی زبان (گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن) به دانش آموزان اشتغال دارند. از آنجا که مفاهیم کتاب اصولاً مبتنی بر تحقیقات و مطالعات زبانشناختی بوده، کتاب با ارائه اطلاعاتی نظری درباره مبانی زبان شناسی عمومی آغاز شده است. «فرایندهای نوشتار»، «نگاهی به هجی کردن»، «فرایند خواندن»، «ادبیات کودکان و نوجوانان»، «گونه‌های زبانی» و «کودکان استثنایی» عنوان برخی فصلهای کتاب است.

واژه‌نامه و فرهنگ

(۵۱) افشار، ایرج (گردآوری) (و) محمدرضامحمدی (تنظیم و آوانویسی). *واژه‌نامه یزدی*. تهران. ناشر: گرد آورنده. ۱۳۶۹. یازدهم+۲۵۲ ص. مصور. ۱۰۰۰ نسخه. ۲۰۰۰ ریال.
در مقدمه کتاب، اشاره مختصری به سیر تحول گویش شناسی در ایران و گردآوری واژگان گویشها و لهجه‌ها توسط ایرانیان و فرنگیان شده است. کتاب حاضر علاوه بر واژگان عمومی و اصطلاحات زبان مردم شهر یزد و برخی از نقاط اطراف آن، شامل فهرستی از واژه‌های حرفه‌ای (زارگن) یزدی در حرفه‌هایی چون آسیابانی، بافندگی سنتی، بنائی، رنگرزی، کشاورزی و غیره، و همچنین چند شعر به لهجه یزدی از دکتر عبدالحسین جلالیان است (به بخش نقد و معرفی کتاب در همین شماره رجوع فرمایید).
(۵۲) افغانی نویسی، عبدالله. *لغات عامیانه فارسی افغانستان*. بی‌جا. مؤسسه بلخ. ۱۳۶۹. افسست از روی چاپ اول افغانستان (۱۳۳۵). سی+۵۹۲ ص. ۲۶۰۰ ریال
فرهنگ حاضر را می‌توان نوعی فرهنگ واژه‌های فارسی در افغانستان معاصر دانست. چنانکه در این کتاب پیداست، بسیاری از لغات و اصطلاحات فارسی که امروزه در زبان فارسی مهجور و فراموش شده‌اند، هنوز در زبان عامیانه (محاوره) مردم افغانستان متداول است.
(۵۳) بازارگادی، علاءالدین. *فرهنگ متداول انگلیسی به فارسی (اصطلاحات و ضرب‌المثلها)*. تهران. نشر نظر. ۱۳۶۹. ۸+۲۶۴ ص. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۱۰۰ ریال.
شامل حدود ۴۷۵۰ اصطلاح و ۱۵۵ ضرب‌المثل رایج انگلیسی و معادل فارسی آنها است.
(۵۴) حسینی، صالح. *واژگان اصطلاحات ادبی (انگلیسی-فارسی) [و] فارسی-انگلیسی*. تهران. انتشارات نیلوفر. ۱۳۶۹. ۱۱۶ ص. ۹۰۰ ریال.
فرهنگ حاضر با توجه به نیاز دانشجویان رشته ادبیات انگلیسی به رشته تحریر درآمده و شامل تعدادی از مصطلحات داستان، نمایشنامه و شعر و نقد، و همچنین برخی اصطلاحات سنتی رشته‌های بدیع، معانی، بیان، عروض و قافیه فارسی و انگلیسی است. در این زمینه کتاب دیگری اثر مرحوم دکتر محمد طباطبائی با عنوان *فرهنگ اصطلاحات صنایع ادبی (آستان قدس رضوی، ۱۳۶۷)* نیز انتشار یافته است (رضافر خفالی، «فرهنگ اصطلاحات صنایع ادبی»، *مجله زبانشناسی*، س ۵، ش ۲، و صالح حسینی، «در حاشیه معرفی و نقد...»، *مجله زبانشناسی*، س ۶، ش ۱).
(۵۵) [عزیزی، عبدالکریم]. *فرهنگ صرب‌خرواتی-فارسی*. بلغراد. سفارت جمهوری اسلامی ایران. ۱۳۶۹ هـ. ش. ۱۹۹۱ م. XVIII+۵۲۲ ص. مصور
شامل بیش از ده هزار لغت و اصطلاح روزمره صرب‌خرواتی (یکی از چهار زبان رسمی یوگسلاوی، و رایجترین آنها) که ظاهراً برای استفاده دانشجویان فارسی‌زبانی که قصد تحصیل در یوگسلاوی دارند تدوین شده است. دستور زبان مختصر زبان صرب‌خرواتی نیز در ۶۸ صفحه ضمیمه کتاب است.
(۵۶) نیک‌کهر، عبدالحسین. *فرهنگ علوم اقتصادی، بازرگانی و مالی (انگلیسی-فرانسوی-فارسی)*. تهران. انتشارات علمی (و) صفا. ۱۳۶۹. ۸۰۳ ص. ۶۲۰۰ ریال
فرهنگ توصیفی انگلیسی-فرانسوی-فارسی، شامل اصطلاحات اقتصادی، مالی، بانکی، پول و ارز، بورس معاملات، اوراق بهادار، امور بازرگانی،

صادرات و واردات، حمل و نقل، بیمه و حسابداری و غیره. وجود يك واژه نامه ساده فارسی-انگلیسی می توانست نیاز مراجعین را در پیدا کردن معادل‌های انگلیسی اصطلاحات فارسی نیز برآورده سازد.

۵۷) ملکیان، فریدون (مترجم). *واژه نامه نفت و گاز* (هشت زبانه: انگلیسی، فرانسه، اسپانیولی، ایتالیایی، هلندی، آلمانی، عربی، فارسی). تهران. انتشارات فرهنگان. ۱۳۶۸ [توزیع ۱۶۹]. ۶۸۰۰ ریال

واژه نامه‌ای است با ۴۸۴۳ اصطلاح در زمینه‌های اکتشاف، حفاری، تولید، انتقال، پالایش، به ویژه در رشته زمین شناسی و صنعت نفت و گاز. مترجم هر جا که لازم بوده از معادل‌های به اصطلاح عامیانه فارسی، چون سگ دست، سگ پا، سوراخ موش، شترگلو و غیره، برای اصطلاحات فرنگی استفاده کرده و در مواردی خود معادلی را پیشنهاد کرده است. شیوه ارائه اصطلاحات به گونه‌ای است که مراجعه کننده می تواند از طریق هر یک از زبانهای هشت گانه کتاب به آن وارد شود.

۵۸) یاحقی، محمدجعفر. *فرهنگ اساطیر و اشارات داستانی در ادبیات فارسی*. تهران. مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (و) سروش. ۱۳۶۹. ۴۷۱ ص. ۵۰۰۰ نسخه. ۳۳۰۰ ریال

فرهنگ حاضر حاوی بسیاری تلمیحات نهفته در شعر و ادب فارسی و بحث در باره آنهاست. مؤلف در گزینش مدخل‌های فرهنگ به اعلام و اشخاص کفایت نکرده و هر عنوان و مطلبی را که به نوعی مظهر اندیشه‌ای افسانه‌ای بوده و جنبه‌ای تلمیحی و اساطیری در ادب فارسی داشته ثبت کرده است. ارائه مثال و شاهد برای هر یک از سرازده‌های کتاب از ویژگی‌های دیگر آن است. برخی از سرازده‌های این فرهنگ به عنوان مثال: «آب»، «آفرینش»، «بلقیس»، «تابوت عهد»، «عزازیل»، «عشای ربانی»، «قربانی»، «گناه نخستین»، «میکائیل»، «یهموت». هر مدخل تقریباً حکم مقاله کاملی را دارد.

علوم

● مباحث عمومی

۵۹) آذرنگ، عبدالحسین (ترجمه و تدوین). *چند بحث و نظر در باره تکنولوژی*. تهران. نشر دریا. ۱۳۶۹. ۱۹۲ ص. ۶۵۰ ریال

۶۰) آلف ون، هانس. *اتم، انسان و جهان* (زنجیره طولانی پیچیدگیها). ترجمه بهزاد قهرمان. مشهد. آستان قدس. ۱۳۶۹. ۱۳۲ ص. ۵۲۰ ریال

۶۱) سادات، علی. *بازگشت به خورشید*. با نقاشی‌های علی اکبر پیواره. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۲ ص. مصور. ۳۰۰ ریال

کتاب بازبانی ساده و با استفاده از تصاویر مسائلی را پیرامون علوم تجربی برای کودکان و نوجوانان مطرح می سازد.

۶۲) گلشنی، مهدی. *تحلیلی از دیدگاه‌های فلسفی فیزیکدانان معاصر*. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۲۸۸ ص. واژه نامه. فهرست اعلام. ۱۴۰۰ ریال

بحث مفصلی پیرامون نگرش پوزیتیویستی و علل تحول آن در علوم، خصوصاً در فیزیک، و ارزیابی آن در تقابل با نگرش متافیزیکی شالوده کتاب حاضر را تشکیل می دهد.

● کامپیوتر

۶۳) روحانی رانکوهی، سید محمدتقی. *مقدمه‌ای بر سیستم و ساختار فایلها*. ج ۱. تهران. کانون انتشارات علمی. ۲۰۰۰ نسخه. ۳۰۰۰ ریال

۶۴) نقیب زاده، محمود. *آرشیفتکت کامپیوتر* (طراحی اجزاء اصلی کامپیوتر و ساخت يك کامپیوتر ساده). ج ۱. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۲۱۵ ص. نمودار. ۹۰۰ ریال

● ریاضی

۶۵) بین مور، ک. ج. *مبانی ریاضیات*. ترجمه اسدالله نیکنام (و) ابوالقاسم بزرگ نیا. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۶۳ ص. جدول. طرح. واژه نامه. ۷۰۰ ریال

کتابی نسبتاً مقدماتی برای آموزش مبانی منطقی و جبری آنالیز ریاضی است.

۶۶) سیلورمن، هرب. *متغیرهای مختلط*. ترجمه محسن نقشینه ارجمند. اصفهان. جهاد دانشگاهی اصفهان. ۱۳۶۹. ۴۸۷ ص. طرح. ۲۲۰۰ ریال

۶۷) فرالی، جان بی. *نخستین درس در جبر مجرد*. ترجمه [مرحوم] مسعود فرزاد. ج ۲. ۳۱۵ ص. فهرست راهنما. بی جا. بی نا. ۱۳۶۹. ۱۱۰۰ ریال

بحثی پیرامون نظریه حلقه و میدان. جلد نخست این کتاب به ترجمه همین مترجم (تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۷)، در سال ۱۳۶۸ عنوان ترجمه برگزیده در علوم محض را به خود اختصاص داده.

۶۸) مینورسکی، وی. پی. *مسائل در ریاضیات عالی*. ترجمه علی اکبر عالم زاده (و) غلامرضا زباندان. [تهران]. مؤسسه نشر علوم نوین. ۱۳۶۹. ۴۱۱ ص. طرح. جدول. ۲۰۰۰ نسخه. ۱۵۰۰ ریال

شامل ۲۵۷۰ مسئله از بسیاری از شاخه‌های ریاضیات دانشگاهی برای دانشجویان علوم و مهندسی است.

۶۹) یاگلم، ای. م. *تبدیل‌های هندسی*. ترجمه محمدهادی شفیعیها. ج ۳. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۳۱۰ ص. طرح. ۱۴۰۰ ریال. ۵۰۰۰ نسخه

● شیمی

۷۰) آبراهارت. *رنگین‌ها و واسطه‌های آنها*. ترجمه محسن حاجی شریفی. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. شش + ۳۰۶ ص. طرح. واژه نامه. ۵۰۰۰ نسخه. ۱۶۰۰ ریال

۷۱) موریسون (و) بوید. *شیمی آلی*. ترجمه مجید هروی (و) مهدی بکاوی (و) محمود رحیمی زاده. مشهد. نشر مشهد. ۱۳۶۹. ج ۲. ۱۳۵۷ ص. طرح. نمودار. ۵۰۰۰ نسخه. ۶۰۰۰ ریال

● جانورشناسی و گیاهشناسی

۷۲) سپیدار، علی اکبر. *موش‌ها* (جوندگان، شناخت و روش مبارزه با آنها). ج ۲. تهران. شرکت سمیران. بی تا. ۲۵۸ ص + ۲۲ ص (لاتین). مصور. ۲۴۰۰ ریال

جلد اول این کتاب با عنوان *حشرات خانگی و انباری* در سال ۱۳۶۴ منتشر شده بود.

● فیزیک

۷۳) جوادی، ح. *تشریح مسائل فیزیک هالیدی* (مکانیک). ج ۱. تبریز. انتشارات نیما (و) منصور مددی نوعی. ۱۳۶۹. ۴۸۷ ص. نمودار. طرح. ۱۵۰۰ نسخه. ۳۸۰۰ ریال

۷۴) سروی، ریموند. *مفاهیم، مسائل و حل آنها در فیزیک عمومی*. ترجمه عزیز بهکامی (و) نعمت‌الله گلستانیان. ج ۱. تهران. علوی. ۱۳۶۹. پانزده + ۴۶۱ ص. جدول. طرح. واژه نامه. فهرست راهنما. ۳۰۰۰ نسخه. ۲۲۰۰ ریال

۷۵) هویل، فرد (و) جایانت نارلیکار. *مرزهای فیزیک - ستاره شناسی*. ترجمه بهزاد قهرمان. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. نه + ۵۹۲ ص. مصور. نمودار. طرح. ۲۴۰۰ ریال

«نمودار فضا - زمان و ساختمان ماده»، «تابش، مکانیک کوانتمی و خطوط طیفی»، «اجسام سیاه، طیفهای ستاره‌ای و نمودار H-R»، «ستاره‌شناسی رادیویی»، «اندازه‌گیری فواصل ستاره‌شناختی»، «جهان انفجار بزرگ»، «اینرسی و کیهان‌شناسی» عنوان برخی از فصلهای کتاب است.

فن و صنعت

۷۶) تأییدی، کامبیز (و) محمد صالحیان (مجریان طرح). بهترین دانه‌بندی شن و ماسه جهت ساخت بتن. تهران. مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن. ۱۳۶۹. ۶۰ ص. جدول. نمودار. ۳۶۰ ریال.

۷۷) حامی، احمد. روسازیهای سیاه. [تهران]. وزارت مسکن و شهرسازی - مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن. ۱۳۶۹. ۱۴۲ ص. مصور. جدول. ۴۰۰ ریال.

این کتاب برای راهنمایی کارشناسان آسفالت کار، جهت گسترش و روسازی سطح آسفالت شده خیابانها و راهها نوشته شده است.

۷۸) چادلی، ری. تکنولوژی ساختمان. ترجمه اردشیر اطمینانی. [تهران]. ناشر: مترجم. ۱۳۶۹. ج ۲. ۶۶۱ ص. طرح. جدول. واژه‌نامه. ۴۸۰۰ ریال. جنبه‌های مختلف ساخت و اجرای فنی و علمی انواع مختلف ساختمانهای

سنتی و صنعتی در این کتاب شرح داده شده است.

۷۹) فولز، گرانت ر. مکانیک تحلیلی. ترجمه حسن حقیقی تاجور (و) علیرضا بینش. مشهد. انتشارات پویا. ۱۳۶۹. ج + ۴۹۴ ص. طرح. ۱۸۰۰ ریال.

۸۰) کایت، ج. دبلیو، تحلیل فراوانی وقایع و ریسک در هیدرولوژی. ترجمه ابوالقاسم بزرگ‌نیا (و) امین علیزاده (و) محمود نقیب‌زاده (و) حمید خیابانی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۰۰ ص. جدول. نمودار. ۱۰۵۰ ریال.

۸۱) گورد، ل. م. اصول تکنولوژی جوشکاری. ترجمه محمد حسین ججتی. بی‌جا. دانشگاه مازندران. ۱۳۶۹. ۳۲۸ ص. مصور. جدول. واژه‌نامه. فهرست راهنما. ۱۲۰۰ ریال.

۸۲) مون کریف، آر. دبلیو. الیاف مصنوعی. ج ۱. ترجمه علی اکبر سمنارشاد. بی‌جا. ناس. ۱۳۶۹. ۲۳۴ ص. مصور. ۲۵۰۰ ریال. برای دانشجویان و مهندسان رشته مهندسی نساجی.

کشاورزی

۸۳) بالوگ، جی. (و) آی. گرگلی. آبیاری قطره‌ای. ترجمه امین علیزاده (و) حمیدخیابانی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۲۷۵ ص. مصور. جدول. نمودار. فهرست موضوعی. ۱۱۰۰ ریال.

۸۴) عباسی، حسن. درختان سریع‌الرشد. تهران. واحد انتشارات بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۱۹۲ ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۰۰۰ نسخه. ۷۰۰ ریال.

کتاب حاضر به معرفی و بررسی خصوصیات آن دسته از درختان و گیاهان زودرشدی اختصاص دارد که با شرایط آب و هوایی مختلف مناطق گوناگون ایران سازگاری دارند.

۸۵) عنبرانی، محمود. درخت طلا و ابریشم. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۶۸ ص. مصور. ۳۹۰ ریال.

فصل اول کتاب به بررسی درخت توت و فواید، گونه‌ها، کاشت، بیماریها و آفت‌های آن اختصاص دارد، و فصل دوم آن به خصوصیات کرم ابریشم و تاریخچه پرورش آن و صنعت ابریشم در ایران می‌پردازد.

پزشکی

۸۶) پاسیک، آندره. درمان طبیعی بیماریهای تنفسی. ترجمه ساعد زمان. تهران. انتشارات ققنوس. ۱۳۶۹. ۲۳۶ ص. مصور. فهرست راهنما.

۳۰۰۰ نسخه. ۹۵۰ ریال.

تعریف و علل ناراحتیهای تنفسی و ارائه تمرینهای ورزشی و روشهای طبیعی برای درمان آنها.

۸۷) — درمان طبیعی بیماریهای چشم. ترجمه ساعد زمان. تهران. انتشارات ققنوس. ۱۳۶۹. ۲۵۰ ص. مصور. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۰۵۰ ریال.

۸۸) برادفوت، الکساندر. تشخیص و درمان مسمومیتها. ترجمه مهوش صدیقیان راد. تهران. شرکت فرهنگ نشر نوین. ۱۳۶۹. ت + ۱۹۵ ص. جدول. نمودار. ۹۰۰ ریال.

۸۹) جاوتز، ارنست. ویروس شناسی پزشکی. ترجمه محمد مولوی اردکانی (و) مسعود لک. زیر نظر علیرضا یلدا (و) رخشنده ناطق. تهران. انتشارات دانش پژوه. ۱۳۶۹. ج ۲. ذ + ۴۲۷ ص. مصور. ۴۴۰۰ نسخه. ۱۳۰۰ ریال.

۹۰) زومان، لنور. نقش ورزش در کارایی قلب. ترجمه امیرسبکتکین (و) حجت‌الله نیکبخت. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۶۴ ص. طرح. جدول. ۳۵۰ ریال.

۹۱) سرینی واس، وی. ا. اختلالات حاد شکم. ترجمه مرتضی دلاورخان. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۱۷۰ ص. مصور. ۹۵۰ ریال.

۹۲) فاستر، والتر. تی. آناتومی (برای استادان و دانشجویان). ترجمه عربعلی شروه. تهران. انتشارات و کتابفروشی بهار. ۱۳۶۹. ۴۴ ص. مصور. ۲۸×۲۲ سانت. ۵۰۰۰ نسخه. ۶۵۰ ریال.

۹۳) فرید حسینی، رضا. آلرژی و ایمونولوژی بالینی. با همکاری شهریار زهتابچی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۵۹۶ ص. مصور. جدول. ۲۴۰۰ ریال.

۹۴) فرید حسینی، رضا (و) دیگران. ایمونولوژی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ج ۲. شانزده + ۴۶۴ ص. مصور. ۳۰۰۰ نسخه. ۲۰۰۰ ریال.

۹۵) گلیکستین، میلتن. توصیه‌های یک پزشک در مورد کمر درد. ترجمه بهرام قلی‌زاده صفار. تهران. پژوهش. ۱۳۶۹. ۱۸۰ ص. مصور. ۵۰۰۰ نسخه. ۶۰۰ ریال.

ساختمان کمر، علل کمر درد، روشهای پیشگیری و درمان، اثرات کمر درد در زندگی روزمره، و رابطه احساسات و روابط جنسی (خصوصاً در مردها) با کمر درد از جمله مطالب مورد بحث کتاب است.

۹۶) ماران. آموزش بیماریهای گوش، حلق، بینی و سر و گردن (همراه با اطلس رنگی و تصاویر رادیوگرافی). ترجمه و تدوین امان قوجقی (و) سیدجعفر مطهری. تهران. جهاد دانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. ۱۳۶۹. ۴۲۱ ص. مصور. ۱۹۰۰ ریال.

۹۷) مقتدر، رضا. بیماریهای بافت همبند (پاتوفیزیولوژی - بالینی - درمان). تهران. دفتر علمی شرکت پخش البرز. ۱۳۶۹. ۴۵۶ ص. نمودار. جدول. رایگان (برای صاحبان حرف پزشکی).

۹۸) [هاریسون]. اصول طب داخلی هاریسون؛ بیماریهای کبد، کیسه صفرا و پانکراس (به انضمام شرح تصویری بیماریهای کبد). ترجمه (و شرح) امیرحسین سجادیه. بی‌جا. انتشارات بال کیوتران. ۱۳۶۹. ۵۶۰ ص. مصور. جدول. ۵۰۰۰ نسخه. ۲۶۵۰ ریال.

ترجمه بخش کبد و پانکراس کتاب پزشکی معروف هاریسون است که شرح و توصیفات مترجم و همچنین ترجمه قسمتی از شرح تصویری از بخش ابتدائی اطلس کبد شرلاک بدان افزوده شده است.

ورزش

۹۹) سلیم زاده، محمد حسین. قایق‌ها. [تهران]. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۱۸۶ ص. مصور. ۲۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر برای افراد غیر حرفه‌ای علاقمند به ورزش قایق رانی نوشته شده است و شامل توضیحاتی درباره اصول بین‌المللی قایق رانی و اطلاعاتی پیرامون انواع قایقهای ورزشی، تفریحی و بومی جهان است.

هنر و معماری

● مباحث عمومی

- ۱۰۰) بورکهارت، تیتوس. هنرمقدس (اصول و روشها). ترجمه جلال ستاری. تهران. سروش. ۱۳۶۹. ۲۱۱ ص. مصور. ۹۰۰ ریال.
- نویسنده کتاب هر اثر هنری را که واجد موضوع یا صورتی مذهبی باشد «هنر مقدس» نامیده است. او در این کتاب هنر مقدس را در حیطه پنج آیین هندو، مسیحیت، اسلام، بودیسم و تائوئیسم بررسی و درباره ارتباط میان آنها بحث کرده است. نویسنده بیش از همه به هنر مسیحی پرداخته است.
- ۱۰۱) جنسن، ه. و تاریخ هنر (پژوهشی در هنرهای تجسمی از سبیده دم تاریخ تا زمان حاضر). ترجمه پرویز مرزبان. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۸ [توزیع ۱۳۶۹]. ج ۲. ۶۱۲ ص. مصور. جدول. واژه نامه. فهرست راهنما. ۳۰۰۰ نسخه. ۹۰۰۰ ریال.
- این کتاب از روی هفدهمین چاپ آن (۱۹۷۳) ترجمه شده و ترجمه بخشهای دیگری درباره هنر باستانی و هنر اسلامی در ایران (از ریشارد اتینگهاوزن) بدان افزوده شده است. کتاب در قطع ۲۲×۲۹ سانت، با تصاویر متعدد سیاه و سفید و رنگی، بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده است.

● سینما

- ۱۰۲) جانتی، لویس. شناخت سینما. ترجمه ایرج کریمی. تهران. انتشارات فیلم. ۱۳۶۹. ۲۰۴ ص. ۸۵۰ ریال.
- نویسنده به غیر از مضمون یا محتوای فیلم، راههای دیگری را برای درک و التذاز زیبایی شناختی از آثار سینمایی مطرح ساخته است. بحث درباره تفاوتهای سینما و ادبیات از دیگر موضوعات کتاب است.
- ۱۰۳) ماریوریوندو، سوتو. دوربینهای فیلمبرداری. ترجمه ع. شجاع نوری. تهران. اداره کل تحقیقات و روابط سینمایی. ۱۳۶۹. ۳۱۲ ص. مصور. جدول. واژه نامه. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۲۰۰ ریال.
- «دوربینهای فیلمبرداری»، «بررسی دوربینهای ۳۵ میلیمتری»، «دوربینهای مخصوص»، «انتخاب، نگهداری و مراقبت از دوربینها»، «تکنیکهای فیلمبرداری»، عنوان برخی از فصلهای کتاب است.

● موسیقی

- ۱۰۴) سعیدی، ملیحه. آموزش ساز قانون. با نظر و همکاری حسین دهلوی. ج ۱. بی جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۱۳۸ ص. مصور. ۱۷۰۰ ریال.
- آموزش شیوه نوازندگی این ساز قدیمی ایرانی موضوع اصلی این کتاب را تشکیل می دهد. پیشنهادهایی در جهت تکامل پرده بندی این ساز در موسیقی ایرانی از مطالب دیگر کتاب است.
- ۱۰۵) کیانی، مجید. دستگاه شور: ردیف میرزا عبدالله (براساس روایت نور علی برومند). تهران. نشرنی. ۱۳۶۹. ۶۰ ص. ۱۱۵۰ ریال.

● نقاشی و خط

- ۱۰۶) سیف، هادی. نقاشی قهوه خانه. ترجمه کلود (سیروس) کرباسی. تهران. سازمان میراث فرهنگی کشور. ۱۳۶۹. ۲۲۲ ص + ۱۶ ص لاتین. مصور. ۳۰۰۰ نسخه. ۲۴×۳۱ سانت. ۱۵۰۰۰ ریال.
- معرفی تاریخچه مختصر مکتب نقاشی قهوه خانه ای ایران و شرح برخی از خصوصیات آن، شرح احوال دو تن از پیشگامان این مکتب، استادان حسین قولر آقاسی (متوفی ۱۳۴۵) و محمد مدبر (متوفی ۱۳۴۶)، و همچنین ارائه ۶۵ تصویر رنگی از پرده ها و شمایل و تابلوهای نقاشان این مکتب، موضوع کتاب حاضر را تشکیل می دهد. در صفحه حقوق کتاب از مترجم نام برده شده است، اما هیچ معلوم نیست که ترجمه از روی چه متنی انجام گرفته است.
- ۱۰۷) مستوفی شیرازی، میرزا محمدعلی. مرقع قند پارس. با مقدمه حسین محی الدین الهی قمشه ای (و) عبدالله فردی. تهران. مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی. ۱۳۶۸. ۴۹۰۰ ریال.
- مجموعه ۱۶ قطعه از آثار میرزا محمدعلی مستوفی، ملقب به مقدر دیوان، از

کاتبان و خوشنویسان اواخر قرن ۱۳ و اوایل قرن ۱۴ است.

۱۰۸) مهدی زاده، مصطفی (و) حسین رزاقی. منتخبی از مرعقات کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی. مشهد. کتابخانه آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۱۴ ص. ۵۰۰۰ نسخه. ۲۴×۳۵ سانت. ۱۰۰۰۰ ریال.

مجموعه ای از آثار خوشنویسان بزرگ ایران همراه با شرحی پیرامون زندگی هر خطاط و سبک کار او. در این مجموعه آثار خوشنویسانی چون علی رضا عباسی، میر عماد، میر علی هروی، محمد صالح الکاتب، عباس بن یحیی استرآبادی، شاه محمود نیشابوری، محمد شفیع حسینی، درویش عبدالمجید طالقانی و دیگران به چشم می خورد. تمام تصاویر کتاب رنگی است و بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده است.

● صنایع دستی

۱۰۹) احسانی، محمد تقی. جلدها و قلمدانهای ایرانی. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۸. م ۱۷۴ ص + ۹ ص لاتین. مصور. ۴۴۰۰ نسخه. ۳۷۰۰ ریال.

معرفی فن لاک سازی یا هنر روغنی، بررسی پیشینه تاریخی این هنر در ایران، و شرح برخی از جلدها و قلمدانهایی که رویدادی از تاریخ ایران، یا داستانی از ادب فارسی بر آنها تصویر شده، از جمله مطالب کتاب است. کتاب بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده و دارای تصاویر رنگی بسیاری است.

ادبیات

● شعر کهن

۱۱۰) [ابوسعید ابوالخیر]. دیوان ابوسعید ابوالخیر. به کوشش محمد عالمگیر تهرانی. با پیشگفتاری از رحیم چاوش اکبری. [تهران]. نشر محمد. ۱۳۶۹. ۱۲۵ ص. ۱۵۰۰ ریال.

رباعیاتی منسوب به عارف قرن چهارم و پنجم (متوفی به سال ۴۴۰ هـ. ق) ایران است.

۱۱۱) احمدی بیرجندی، احمد. مناقب فاطمی در شعر فارسی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۴۸ ص. ۷۰۰ ریال.

گزینه اشعاری از شعرای ایرانی است که در مناقب حضرت فاطمه (ع) سروده شده است. عاشق اصفهانی، اقبال لاهوری، علامه مازندرانی، پریشان کاشانی، الهی قمشه ای، و مشفق کاشانی از جمله شعرای این مجموعه هستند.

۱۱۲) [شیرازی، عطار]. دیوان عطار شیرازی (روح عطار). به کوشش احمد کریمی. بی جا. سلسله نشریات ما. ۱۳۶۹. ۱۳۸ ص. ۱۲۵۰ ریال.

عطار شیرازی از شاعران قرن هشتم هجری و از معاصران خواجوی کرمانی، سلمان ساوجی و حافظ بوده است. این کتاب شامل قصاید، مثنویات، مقطعات و رباعیاتی از شاعر است.

۱۱۳) [فردوسی، ابوالقاسم]. بهین نامه باستان (خلاصه شاهنامه فردوسی). گزینش و توضیح محمد جعفر یاحقی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. سی و دو + ۵۴۴ ص. فهرست توضیحات. مصور. ۳۲۰۰ ریال.

۱۱۴) شاهنامه فردوسی. به تصحیح ژول مول. تهران. انتشارات آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۹. ج ۴. ج ۳. ۲۲۷۴ ص. بهای دوره چهار جلدی ۱۰۰۰۰ ریال.

چاپ عکسی به قطع رقی از روی چاپ معروف ژول مول است که قبلاً هم چند بار به قطع جیبی افست شده بود. یک طبع دیگر هم از روی همین چاپ منتشر شده است.

۱۱۵) قمی، خواجه مسعود. یوسف و زلیخا و شمس و قمر. تصحیح و تدوین سیدعلی آل داود. تهران. چاپ و انتشارات آفرینش. ۱۳۶۹. ۳۶۷ ص. اسناد. مصور. ۲۳۰۰ ریال.

خواجه مسعود قمی از شعرا و ادیبان قرن نهم هجری، و در منظومه سرایی از مریدان حکیم نظامی گنجوی است. این مجموعه مشتمل است بر دو منظومه و اشعار پراکنده او. زندگانی شاعر، اشعار وی، و بررسی نسخ خطی موجود،

مطالب کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد. مثنوی شمس و قمر قبلاً در پاکستان به چاپ رسیده بوده است.

● اشعار محلی

۱۱۶) فیضی، عباس (گردآورنده). *آلاله‌های الوند*. همدان. مؤسسه چاپ و انتشارات افشار. [بی‌تا]. ۴۶ ص. ۴۸۰ ریال.
مجموعه چند شعر از شاعران همدانی به لهجه محلی همدانی و برگردان آنها به فارسی است.

● شعر معاصر

۱۱۷) اخوان ثالث، مهدی. *ترا ای کهن بوم و بر دوست دارم*. تهران. مروارید. ۱۳۶۹. ج ۲. ۴۸۰ ص. ۵۵۰۰ نسخه. ۱۱۰۰ ریال.

۱۱۸) اولاد، غلامحسین (م. اندیش). *باغ آتش*. شیراز. نوید. ۱۳۶۹. حدود سیصد غزل از شاعر غزلسرای شیرازی. ظاهراً نخستین مجموعه‌ای است که از این شاعر به چاپ می‌رسد.

۱۱۹) بابا چاهی، علی. *گزینۀ اشعار (۱۳۴۰ تا ۱۳۶۸)*. تهران. نشر ویس. ۱۳۶۹. ۳۲۶ ص. ۱۶۰۰ ریال.

با مقدمه‌ای انتقادی از شاعر پیرامون نحله‌های شعری معاصر ایران. اشعار این گزینۀ از کتابهای درسی تکیه‌گامی (۱۳۴۶)، جهان و روشنائیهای غمناک (۱۳۴۹)، از نسل آفتاب (۱۳۵۲)، صدای شن (۱۳۵۶). جشن جنون (۱۳۵۶)، آوای دریامردان (۱۳۶۸)، و از اشعار پراکنده سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۸ انتخاب شده است.

۱۲۰) بیابانی، محمد. *حماسه درخت گلپانو*. تهران. نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۱۶۳ ص. ۸۵۰ ریال.

منظومه‌ای در اوزان نیمائی که تأثیر گرفته از اساطیر شاهنامه فردوسی است.

۱۲۱) جافری، نسرین. *زخم سایه و بید*. تهران. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۹۵ ص. ۷۷۰ ریال.

۱۲۲) خضرائی، اورنگ. *چکاد بلند (در ارجگزارای فردوسی)*. اصفهان. انتشارات فیروز. ۱۳۶۹. ۴۷ ص.

۱۲۳) دیهیم، محمد. *تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار)*. ج ۳. تبریز. بی‌نا. ۱۳۶۸ [توزیع ۱۳۶۹]. ۸۴۷ ص. ۴۲۰۰ ریال.

شرح احوال بیش از ۲۰۰ شاعر آذربایجانی است همراه با یک یا چند نمونه از اشعار هر یک.

۱۲۴) سایه، ه. ا. *آینه در آینه (برگزیده شعر)*. به انتخاب محمدرضا شفیعی کدکنی. تهران. نشر چشمه. ۱۳۶۹. ۲۱۷ ص. ۵۰۰۰ نسخه. ۱۳۰۰ ریال.

انتخاب اشعار بر اساس تاریخ سرودن آنها و به گونه‌ای بوده است که نموداری از مراحل مختلف خلاقیت هنری ه. ا. سایه و تجارب گوناگون او در کار سرایش شعر فراهم آید. اشعار این مجموعه از کتابهای سراب (۱۳۳۰)، سیاه مشق ۱ (۱۳۳۲)، شبگیر (۱۳۳۲)، مرجان (۱۳۳۴)، چند برگ از یلدا (۱۳۴۴)، سیاه مشق ۲ (۱۳۵۲/۶)، یادگار خون سرو (۱۳۶۰)، سیاه مشق ۳ (۱۳۶۴)، هنرگام زمان (زیر چاپ) انتخاب شده است.

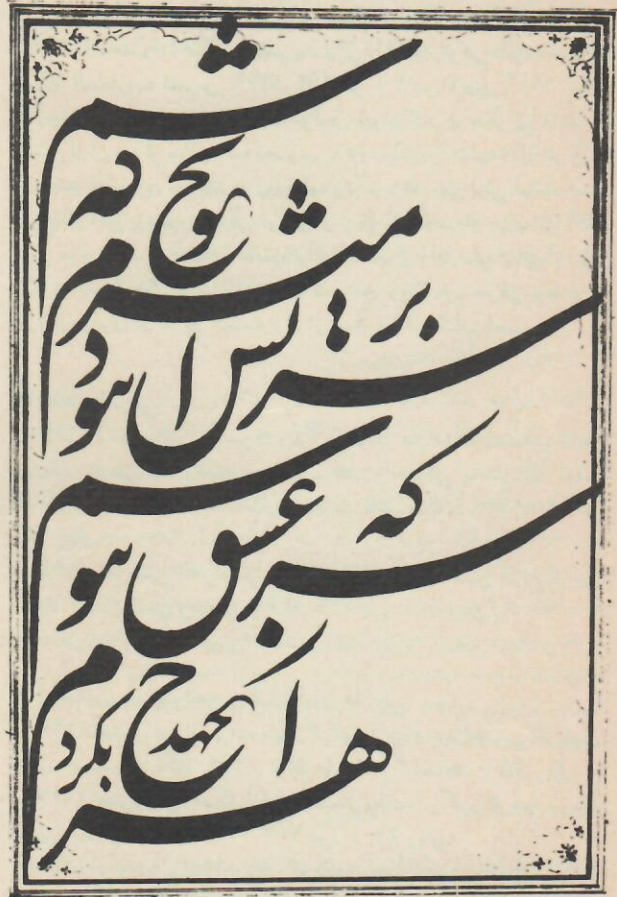
۱۲۵) شمس گیلانی، جعفر. *خاطرات*. بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۲۴۰ ص. ۱۴۰۰ ریال.

۱۲۶) صالحی، بهمن. *نخل سرخ*. تهران. مؤسسه فرهنگی گسترش هنر. ۱۳۶۹. ۹۷ ص. ۶۱۰ ریال.

۱۲۷) فولادوند، عزت‌الله. *رقویای سبز بهاران*. تهران. باژنگ. ۱۳۶۹. ۱۲۸ ص. ۸۰۰ ریال.

عزت‌الله فولادوند شاعر، سوای عزت‌الله فولادوند مترجم است. شاعر در ابتدای کتاب خود به این نکته اشاره کرده است.

۱۲۸) کوهن، منوچهر. *درآوردن دریا (مجموعه شعر)*. تهران. انتشارات هیرمند. ۱۳۶۹. ذ + ۱۸۸ ص. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۰۵۰ ریال.

از این شاعر مجموعه دیگری نیز با عنوان ذوق حضور (۱۳۶۸) منتشر شده است.

(۱۲۹) [محتشم، غلامحسین]. نوای محتشم (گزیده‌ای از سروده‌های غلامحسین محتشم). تهران. انتشارات پاسارگاد. ۱۳۶۹. ۱۲۶ ص. ۲۰۰۰ نسخه. ۵۵۰ ریال.

(۱۳۰) محمود، ثابت (سهیل). فصلی از عاشقانه‌ها (دفتر غزل). تهران. نشر همراه. ۱۳۶۹. ۲۲۴ ص. ۱۶۰۰ ریال.

● داستان، نمایشنامه و فیلمنامه فارسی

(۱۳۱) زرین، محمد. جایی چراغی روشن است. تهران. نشر آگه. ۱۳۶۹. ۲۳۴ ص. ۱۵۰۰ ریال.

مجموعه چهار داستان کوتاه. از این نویسنده قبلاً کتاب باغ بی حصار منتشر شده است.

(۱۳۲) شفیع، شهرام. در نوجوانی (مجموعه داستان). تهران. کتابهای بنفشه. ۱۳۶۹. ۷۹ ص. ۱۱۰۰۰ نسخه. ۲۵۰ ریال.

(۱۳۳) امید، آرمان. کیودان و اسفندیار [نمایشنامه]. تهران. انتشارات نمایش. ۱۳۶۹. ۳۹ ص. ۲۰۰ ریال.

(۱۳۴) پورمقدم، یارعلی. گنگنه‌های زرد. تهران. نشر نی. ۱۳۶۹. ۱۹۵ ص. ۹۰۰ ریال.

مجموعه ۶ فیلمنامه و نمایشنامه و قصه کوتاه.

(۱۳۵) عبداللهی، اصغر. سایبانی از حصیر. تهران. نشر چکامه. ۱۳۶۹. ۱۱۸ ص. ۶۰۰ ریال.

مجموعه هفت داستان کوتاه. بعضی از داستانهای این مجموعه پیش از این در برخی از نشریات ادبی چاپ شده بود. ظاهر آ نویسنده این داستانها را طی چند سال نوشته و در هر کدام تکنیک خاصی را آزموده است.

(۱۳۶) میرکیانی، محمد. قصه ما همین بود (هفت قصه قدیمی). تهران. انتشارات پیام آزادی. ۱۳۶۹. ۱۲۷ ص. مصور. ۱۵۰۰۰ نسخه. ۳۰۰ ریال.

چند قصه برای کودکان و نوجوانان.

● درباره ادبیات فارسی

(۱۳۷) بیگدلی، غلامحسین. چهره اسکندر در «شاهنامه» فردوسی و «اسکندرنامه» نظامی. تهران. نشر: مؤلف با همکاری انتشارات آفرینش. ۱۳۶۹. ۲۹۶ ص + ۶ ص لاتین. مصور. نقشه. ۳۰۰۰ نسخه. ۲۲۰۰ ریال.

(۱۳۸) حکیمی، محمود (و) کریم حسینی تبار (به کوشش). جهان بینی و حکمت فردوسی. تهران. دفتر نشر فرهنگ اسلامی. ۱۳۶۹. ۱۳۶ ص. ۵۵۰ ریال.

گزیده‌ای است از اشعار فردوسی که تحت عناوینی چون «خداشناسی و دینداری»، «عدل و داد»، «سخن و سخنوری» و غیره تنظیم شده است.

(۱۳۹) رحیمی، مصطفی. تراژدی قدرت در شاهنامه. تهران. نیلوفر. ۱۳۶۹. ۲۷۱ ص. ۱۵۰۰ ریال.

بخش اول کتاب درباره نقش قدرت در تفکر و زندگی انسان است. در دو بخش دیگر نویسنده بر اساس نظریه ادبی خاصی به نقد دو داستان «رستم و اسفندیار» و «رستم و سهراب» شاهنامه می پردازد و نقش و عملکرد قدرت را در شخصیت‌های این دو داستان بررسی می کند.

(۱۴۰) رضوی، مسعود (به کوشش). در پیرامون شاهنامه [مجموعه مقالات]. تهران. جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران. ۱۳۶۹. ۲۷۸ ص. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۲۰۰ ریال.

«باورهای زروانی در شاهنامه»، محمود عبادیان / «سهراب و سیاوش، گومیچشن و ویچارشن»، میرجلال‌الدین کزازی / همسر گزینی در ایران باستان و شاهنامه»، مریم جلالی دهکردی / «اسطوره جمشید»، حمیدرضا اسلامی شهر بابکی، عنوان برخی از مقالات و نویسندگان کتاب است.

(۱۴۱) سجادی، محمدعلی (به اهتمام). گفت و شنود. تهران. نشر اوجا. ۱۳۶۹. ۸۲ ص. ۵۰۰۰ نسخه

کتاب حاضر حاوی گفت و گویی است که در سال ۱۳۵۸، به هنگام سفر بزرگ علوی به ایران، میان او، محمود دولت آبادی، باقر مؤمنی، محسن یلفانی و ابراهیم رهبر پیرامون قصه نویسی و نقد ادبی و ادبیات معاصر ایران صورت گرفت.

(۱۴۲) گلسرخی، ایرج. روایت شاهنامه به نثر. تهران. اسپرک. ۱۳۶۹. ۸۰۸ ص. ۶۲۰۰ ریال.

مؤلف به منظور آشتی دادن دوباره شاهنامه و مردم، بخشهایی از شاهنامه را به زبان امروز بازگردانده است. «آغاز دوره پیشدادیان»، «پادشاهی جمشید»، «داستان سهراب و رستم»، «داستان سیاوش»، «نبرد رستم و اشکبوس»، «داستان بیژن و منیژه»، «جنگ دوازده رخ»، «کشته شدن اسفندیار به دست رستم»، «داستان مرگ رستم»، «پادشاهی بهمن» از جمله بخشهای کتاب است. (۱۴۳) محمدزاده صدیق، حسین. سیری در اشعار ترکی مکتب مولویه. تهران. انتشارات ققنوس. ۱۳۶۹. ۲۶۲ ص + ۲ ص لاتین. ۱۱۰۰ ریال.

نویسنده کتاب معتقد است که مولوی دیوان کبیری به ترکی داشته که بخشی از آن به ذکر مناقب ائمه معصومین (ع) اختصاص داشته [!]. امروزه از آن مجموعه چیزی جز چند غزل و قطعه و ترانه و تک بیت باقی نمانده است. شرح کوتاهی پیرامون زندگی مولوی و برخی از معاصران وی، نقل اشعار ترکی مولوی، شرح مختصر لغات و ترکیبات نحوی آنها، ذکر ابیاتی از دیوان مولوی که واژه‌های ترکی در آنها به کار رفته، و بالأخره معرفی چند تن از پیروان مولوی در تاریخ ادبیات ترک از جمله مطالب کتاب است.

● شعر خارجی

(۱۴۴) پاسترنک، بوریس. زندگی خواهر من است (منتخب اشعار بوریس پاسترنک - زمینه و تقدیر - نقد و معرفی پاسترنک، نوشته لفاوزروف). ترجمه فرشته ساری. تهران. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۱۵۰ ص. ۷۵۰ ریال.

(۱۴۵) العریضی الخراسانی، العلامة الفقیه السیدحسن. أربع أراجیز. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۳۲ ص. ۵۰۰ ریال. شامل چهار منظومه عربی در اصول، فقه، عقایا و منطق است.

● داستان، نمایشنامه و فیلمنامه خارجی

(۱۴۶) آپیتز، برونو. برهنه میان گرگها. ترجمه عبدالحسین شریفیان. تهران. انتشارات نگاه. ۱۳۶۹. ۵۳۵ ص. ۳۰۰۰ نسخه. ۲۵۰۰ ریال.

(۱۴۷) آستوریاس، میگل آنخل. چشمان نرفته در گور. ترجمه سروش حبیبی. تهران. نشر نو. ۱۳۶۹. ۷۶۷ ص. ۴۷۰۰ ریال.

(۱۴۸) آلکوت، لوئیزا ام. زنان کوچک. ترجمه شهین دخت رئیس زاده. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹. ج ۲ (با حروفچینی مجدد). ۴۷۷ ص. ۱۴۰۰ ریال.

اثری با مایه‌های اخلاقی و مذهبی سرگرم کننده، از يك نویسنده زن قرن ۱۹ آمریکا.

(۱۴۹) اورتمان، فریتس و دیگران. سفر به گمسک (مجموعه داستان آلمانی). ترجمه ماریا ناصر. تهران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (و) نشر قرن. ۱۳۶۹. ۱۵۸ ص. ۱۱۰۰۰ نسخه. ۳۵۰ ریال.

مجموعه چند داستان کوتاه از چند نویسنده آلمانی: هربرت مالخا، هاینریش بل، پاول ارنست، کورت کوزنبرگ، التروتومان، فریتس اورتمان، برتولت برشت و توماس مان.

(۱۵۰) بلوگین، آ. تیرالماس و قصه‌هایی دیگر از کشورهای بالت. ترجمه قاسم صنعوی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۳۶ ص. ۱۲۰۰ ریال.

مجموعه‌ای است از قصه‌های عامیانه کشورهای بالت (سه جمهوری استونی، لتونی و لیتوانی).

(۱۵۱) رابینز، هارولد، سنگی بر مزار دنی فیشر. ترجمه مهین شکرانی (جهانبگلو). تهران. چاپ و انتشارات آفرینش. ۱۳۶۹. ۳۶۵ ص. ۱۸۰۰ ریال.

علی اشرف صادقی، مجله زبان‌شناسی، سال ۳، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۶۵، ص ۱۰۸.

(۱۶۱) هاشمی نژاد، قاسم (مترجم). کارنامه‌ی اردشیر بابکان (از متن پهلوی). تهران، نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۸۴ ص. ۵۵۰ ریال.

مترجم در عین رعایت سبک باستانی اثر کوشیده است خصائص داستانی آن را با برجستگی بیشتری نمایش دهد. در واقع می‌توان گفت مترجم به این اثر بیشتر به عنوان یک اثر ادبی نگاه کرده است تا یک متن کهن و اثری تاریخی. اخیراً چاپ دیگری نیز از این کتاب صورت گرفته است که شامل آوانگاری و متن کامل پهلوی آن است (محمدجواد مشکور (به اهتمام)، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۹).

(۱۶۲) هذا ما یذکره المجوس فی مبدأ الخلق. به کوشش محسن ابوالقاسمی. تهران، هیرمند. ۱۳۶۹. ۱۶ ص. ۱۰۰۰ نسخه.

رساله هفتم از ۲۹ رساله یکی از نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد است. این رساله جمعاً ۴ صفحه از آن نسخه خطی را شامل می‌شود که تاریخ ندارد و فاقد عنوان است (جمله پایانی رساله به منزله عنوان آن انتخاب شده است). بین این رساله و مطالبی که ابوریحان بیرونی در الآثار الباقیه پیرامون کیومرث آورده شباهتهای فراوانی وجود دارد. کتاب حاضر حاوی عین نسخه عکسبرداری شده رساله، نسخه حروفچینی شده آن و یادداشتهای دکتر ابوالقاسمی است.

تاریخ

● ایران

(۱۶۳) بشیری، احمد (به کوشش). کتاب آبی؛ گزارشهای محرمانه وزارت امور خارجه انگلیس درباره انقلاب مشروطه ایران. ج ۸ (از تاریخ ۹ مارس ۱۹۱۲ تا ۱۵ فوریه ۱۹۱۳). تهران، نشر نو. ۱۳۶۹. ۶۰۷ ص [از ص ۱۶۸۱ تا ۲۲۸۸]. فهرستها.

آخرین جلد است از مجموعه مخابرات و مراسلات نمایندگان انگلیس در ایران.

(۱۶۴) تاریخ معاصر ایران. (کتاب دوم: مجموعه مقالات). تهران، مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی. ۱۳۶۹. ۳۰۶ ص. مصور. سند. ۱۵۰۰ ریال.

کتاب در چهار بخش مقالات، خاطرات، اسناد و نسخه‌شناسی تنظیم شده است. «خاستگاه تاریخی ایل قاجار»، محقق قزوینی / «خاطرات ملکه توران» [سومین همسر رضاشاه پهلوی] / «اهمیت و جایگاه اسناد تصویری در تاریخ به انضمام چهارده عکس» / «دیدنی ترین عکس رضاخان»، سهلعلی مددی / «سفرنامه هند و کشمیر و برمه»، صفاءالدین کاظمینی، عنوان برخی از مطالب کتاب است.

(۱۶۵) ثعالبی نیشابوری، ابومنصور عبدالملک بن محمد بن اسماعیل. تاریخ ثعالبی (غیر اخبار هلوک الفرس و سیرهم-پاره نخست: ایران باستان). ترجمه محمد فضائلی. همراه با ترجمه مقدمه زنتبرگ و دیباچه مجتبی مینوی. تهران، نشر نقره. ۱۳۶۸ [توزیع ۶۹]. صد و بیست و پنج + ۵۲۰ ص. فهرست اعلام. ۴۰۰۰ ریال.

ابومنصور ثعالبی (متوفی ۴۲۹ ه.ق) از دانشمندان معاصر سلطان محمود غزنوی و فرزندش سلطان مسعود، و از وابستگان به دستگاه امیر نصر بن ناصرالدین، برادر محمود، بود. کتاب مشتمل است بر تاریخ ایران باستان از دوره‌های پیش از تاریخ و اسطوره‌ای تا پایان دوره ساسانیان. جلد دوم این کتاب تا ظهور اسلام و به خاک سپردن حضرت محمد (ص) را در بر می‌گیرد. ظاهراً این کتاب از مآخذی بوده که فردوسی در سرودن شاهنامه از آن بهره برده است. مترجم در این مورد که آیا نویسنده واقعی کتاب حسین بن محمد المرغنی (نظر مجتبی مینوی و بعضی دیگر) بوده یا ثعالبی نیشابوری (نظر زنتبرگ و ملک الشعراء بهار) مفصلاً بحث می‌کند و با استناد به مطالعات متن‌شناسی و تطبیقی نظر زنتبرگ را صحیح می‌خواند. نخستین بار ه. زنتبرگ

(۱۵۲) ژنوا، موریس. شکار. ترجمه محمدتقی غیائی. تهران، انتشارات نیلوفر (و انتشارات ناهید. ۱۳۶۹. ۲۵۴ ص. ۴۰۰۰ نسخه. ۱۴۰۰ ریال.

داستانی از نویسنده واقع‌گرا و معاصر (۱۹۸۰-۱۸۹۰) فرانسوی. (۱۵۳) شی، لائو. چایخانه. ترجمه محمدرضا پوراکبر. تهران، نشر نی. ۱۳۶۹. ۱۵۴ + ۸ ص. مصور. ۸۰۰ ریال.

نمایشنامه‌ای از طنزنویس معاصر چینی (۱۹۶۶-۱۸۹۹) است. (۱۵۴) کروس، جیمز. خنده فروخته شده. ترجمه فریده لاشائی. تهران، اسپرک. ۱۳۶۹. ۳۱۶ ص. ۱۸۰۰ ریال.

داستانی از یک نویسنده آلمانی است. (۱۵۵) گورکی، ماکسیم. کلیم سامگین. ترجمه محمد قاضی. ج ۴. تهران، انتشارات سحر. ۱۳۶۹. ۷۷۳ ص [از ص ۲۲۴۳ تا ۳۰۱۶]. ۳۳۰۰ نسخه. ۴۰۰۰ ریال.

(۱۵۶) لی، کامارا. کودک سیاه. ترجمه فرهاد غیرائی. تهران، نشر همراه. ۱۳۶۹. ۱۵۰ ص. ۶۰۰ ریال.

داستانی از نویسنده معاصر گینه‌ای است. (۱۵۷) موام، سامرست. عشق زندگی است. ترجمه سوسن افشار. تهران، شرکت انتشاراتی رسام. ۱۳۶۹. ۴۲۷ ص. ۱۲۰۰ ریال.

داستانی است از نویسنده معاصر انگلیسی (۱۹۶۵-۱۸۷۴).

● درباره ادبیات خارجی

(۱۵۸) پراپ، ولادیمیر. ریختشناسی قصه‌های پریان. ترجمه فریدون بدره‌ای. تهران، انتشارات توس. ۱۳۶۸. سی + ۲۸۲ ص. ۱۶۰۰ ریال.

این کتاب سالها بعد از انتشارش در شوروی (۱۹۲۸) یک بار دیگر، و این بار از نظر گاهی کاملاً متفاوت، توجه بسیاری را در دنیای غرب (۱۹۵۸) به سوی خود جلب کرد. نویسنده با رویکردی ساختگرایانه به بررسی قصه‌های پریان پرداخته و از این طریق دریچه‌های تازه‌ای را در مطالعه و بررسی «سمیوتیک» یا «سمیولوژی» (نشانه‌شناسی) بر روی محققین گشوده است. مترجم در مقدمه مبسوط خود نکاتی را پیرامون نظر پراپ و سیر تحول این گونه نظریات در روسیه، و همچنین برخورد ارگانهای ادبی-حزبی شوروی را با کتابهای او شرح می‌دهد. اخیراً ترجمه دیگری از این کتاب (از مادیاکاشیگر) به بازار آمده است.

متون کهن

(۱۵۹) ابوعلی سینا. قانون در طب (کتاب پنجم). ترجمه عبدالرحمن شرفکندی (هزار). ج ۷. تهران، سروش. ۱۳۶۷. بیست و هشت + ۵۴۶ ص. ۵۰۰۰ نسخه. جلد نرم ۲۱۰۰ / زرکوب ۲۸۹۰ ریال.

آخرین مجلد از ترجمه فارسی قانون و موضوع آن بحث در زمینه سمها و آرایش و پیرایش، داروهای ترکیبی و خواص و طرز تهیه و موارد مصرف آنهاست. قرار است جلد مستقل دیگری نیز حاوی فهرست راهنمای جامع کلیه مجلدات پیشین منتشر شود.

(۱۶۰) شایست ناشایست؛ متنی به زبان پارسی میانه (پهلوی ساسانی). آوانویسی و ترجمه کتابیون مزدآپور. تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. ۱۳۶۹. سی و دو + ۳۰۱ ص. نمایه. ۲۰۰۰ نسخه. ۱۳۰۰ ریال. شایست ناشایست کتابی است به زبان پهلوی ساسانی یا فارسی میانه زرتشتی که شامل مهم‌ترین مباحث فقه زرتشتی در عهد ساسانیان است. گناهان و انواع و کیفی آنها، روش تطهیر آلودگی ناشی از تماس با مرده، احکام زن حائض، شیوه انجام دادن بعضی مراسم مذهبی و غیره موضوع این کتاب را تشکیل می‌دهد. ترجمه این اثر از روی متن پهلوی آن صورت گرفته است. این تحقیق برای تدوین واژه‌نامه فارسی میانه-فارسی دری، که در مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی در دست تهیه است انجام گرفته است.

برای اطلاعات بیشتر درباره این کتاب و چاپهای گوناگون آن، رک. دکتر

نسخه عربی این کتاب را در سال ۱۹۰۰ همراه با ترجمه آن به فرانسه در پاریس منتشر ساخته است.

۱۶۶) جعفریان، رسول. بررسی تطبیقی و تحقیق در جنبش مشروطیت ایران (بررسی کامل ابعاد تحصن مشروطه خواهان در سفارت انگلیس). قم. انتشارات طوس. ۱۳۶۹. ۳۷۳ ص. فهرست اشخاص. ۱۲۰۰ ریال. به اعتقاد نویسنده نقش عمده را در جنبش مشروطه علما بر عهده داشته اند، اما در کنار آنان نیروی دیگری نیز («منورالفکرهای لیبرال») با حکومت درگیر بود که بنا به عللی رهبری فکری مشروطه را به دست خود گرفت. این کتاب به بحث درباره طبقه بندی این نیروها و اهداف و نظرات هر یک و چگونگی ارتباط آنها با نیروهای بیگانه، خصوصاً انگلیسی ها، پرداخته است. کتاب حاضر قبلاً در حجم کمتری و با عنوان دخالت انگلیس در واقعه مشروطه منتشر شده بود. ۱۶۷) غفاری کاشانی، ابوالحسن. گلشن مراد. به اهتمام غلامرضا طباطبائی مجد. تهران. انتشارات زرین. ۱۳۶۹. [۱۲] + ۹۱۱ ص. فهرستها. نمونه سند. ۶۹۰۰ ریال.

این کتاب شامل ۳۶ سال تاریخ دوره زندیه است: از ۱۱۶۷ هـ.ق. که مصادف است با حرکت کریم خان زند از شیراز و فتح اصفهان تا ۱۲۰۳، که مقارن است با کشته شدن محمدجعفرخان زند و جلوس سید مرادخان. دو فصل جداگانه نیز در شرح به قدرت رسیدن آقامحمدخان قاجار در مازندران و حرکت وی به سوی تهران و عراق عجم در کتاب آمده است. ظاهراً قسمتهای مربوط به وقایع دوران کریمخان و شرح احوال شعرا و علمای آن دوره نوشته میرزا ابوالحسن غفاری، و دنباله کتاب، از شرح سلطنت صدروزه زکی خان (۱۱۹۳) تا آخر، نوشته میرزا محمدباقر غفاری پسر میرزا ابوالحسن است. میرزا ابوالحسن غفاری از منشیان دربار کریمخان زند بوده است. ۱۶۸) نوائی، عبدالحسین. ایران و جهان (از قاجاریه تا پایان عهد ناصری). ج ۲. تهران. نشر هما. ۱۳۶۹. ۸۵۵ ص. ۴۰۰۰ ریال. این کتاب جلد دوم از مجموعه ای سه جلدی است که به بررسی تاریخ روابط ایران با خارجیان، از مغول تا پایان دوره قاجار اختصاص دارد. وجود فهرست مندرجات، فهرست راهنما و فهرست مآخذ می توانست کارائی کتاب را دوچندان کند. امید است این نقیصه در جلد سوم رفع شود.

● جهان

۱۶۹) پابن، استانلی، جی. اسپانیای فرانکو. ترجمه ارسطو آذری. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۱۹۲ ص. جدول. ۴۴۰۰ نسخه. ۸۹۰ ریال. کتاب حاضر به تحولات اسپانیا در زمان حکومت فرانکو می پردازد و براساس آمار و اطلاعات موجود تحولات اجتماعی، توسعه اقتصاد و وضع فرهنگی اسپانیا و همچنین وضعیت مخالفان داخلی فرانکو را تحلیل می کند. ظاهراً این کتاب قبل از مرگ فرانکو نوشته شده است. بد نبود اگر مترجم در این زمینه توضیحی می داد. ۱۷۰) دورانت، ویل (و) آریل دورانت. تاریخ تمدن (عصر لویی چهاردهم). ترجمه پرویز مرزبان (و) ابوطالب صارمی (و) عبدالحسین شریفیان. ج ۸. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۸ [توزیع ۶۹]. [۵۰] + ۱۰۲۱ ص. نقشه. مصور. نمایه. ۱۰۰۰۰ نسخه. ۵۶۰۰ ریال.

چاپ جدید این کتاب با تجدید ویرایش محتوایی و فنی و افزودن فهرستهای راهنما بدان صورت گرفته است. این کتاب ترجمه هشتمین جلد از یازده جلد متن انگلیسی تاریخ تمدن است. مجلد حاضر به تاریخ و تمدن اروپا از پیمان وستفالی (۱۶۴۷) تا مرگ لویی چهاردهم (۱۷۱۵) اختصاص دارد. ۱۷۱) عنان، محمد عبدالله. تاریخ دولت اسلامی در اندلس. ترجمه عبدالمحمد آیتی. ج ۳. تهران. انتشارات کیهان. ۱۳۶۹. ۵۴۳ ص. نقشه. فهرست اعلام (بدون صفحه شمار). ۳۳۰۰ ریال.

بررسی نظام حکومتی و اوضاع سیاسی و نظامی و اداری و دینی اندلس در دوره تسلط صدوینجاه ساله دو امپراطوری بزرگ مراطین و موحدین، موضوع

کتاب حاضر را تشکیل می دهد.

۱۷۲) کسلز، آلن. ایتالیای فاشیست. ترجمه محمدابراهیم اقلیدی. تهران. انتشارات معین. ۲۰۳. ۱۳۶۹. ۲۲۰۰ نسخه. ۹۸۰ ریال. کتاب حاضر به بررسی دوران فاشیسم در ایتالیا، از زمان به قدرت رسیدن موسولینی (۱۹۲۲) تا قتل وی (۱۹۴۵) اختصاص دارد. نویسنده وقایع این دوره را با توجه به دو عامل عمده، یعنی زندگی و شخصیت و عملکرد سیاسی موسولینی از یک طرف و شرایط تاریخی و انگیزه های روانی و اجتماعی گوناگونی که به ظهور فاشیسم در ایتالیا منجر شد از طرف دیگر بررسی می کند. به اعتقاد نویسنده ظهور فاشیسم در ایتالیا تا اندازه زیادی نیز حاصل گرایشهای دیرین تاریخ ایتالیا بوده است، از این رو بخشهای آغازین کتاب به شرایط تاریخی قدرت گرفتن فاشیسم در آن کشور اختصاص دارد.

۱۷۳) کندی، پال. ظهور و سقوط قدرتهای بزرگ (بخش اول: استراتژی و اقتصاد در دنیای پیش از صنعت). ترجمه محمد قائد شرفی (م. قائد). تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۹. دوازده + ۲۳۸ ص. نقشه. جدول. ۵۰۰۰ نسخه. ۱۶۰۰ ریال

۱۷۴) هاردی، پی. مسلمانان هند بریتانیا. ترجمه حسن لاهوتی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۳۸۵ ص. نقشه. نمایه. ۱۱۵۰ ریال.

نویسنده ابتدا سرگذشت مسلمانان هند را از زمان ورود اسلام به هند تا پایان امپراطوری مغولان مختصراً بررسی کرده، و سپس با تفصیل بیشتری به جریان مبارزه های آنان تا تشکیل دولت مستقل پاکستان پرداخته است.

۱۷۵) هامرپور گشتال، یوزف، تاریخ امپراطوری عثمانی (به انضمام «ذیل تاریخ امپراطوری عثمانی»، اثر هانری ماتیه). ترجمه میرزا زکی علی آبادی، به اهتمام جمشید کیان فر. ج ۵. تهران. انتشارات زرین. ۱۳۶۹. سیزده + ۹۳۳ ص (از ص ۳۲۳ تا ۴۱۶۶). فهرستها.

جلد پنجم و آخرین جلد از تاریخ امپراطوری عثمانی است که تاریخ این امپراطوری را تا اواسط قرن ۱۸ (سلطنت سلطان حمید اول) حکایت می کند. چون هامر تاریخ دولت عثمانی را از آغاز تا سلطنت سلطان حمید اول تألیف کرده، مترجم برای تکمیل کار وی وقایع ایام سلطنت پنج نفر از سلاطین دیگر (عبدالحمید اول، سلطان سلیم ثالث، سلطان مصطفی رابع، سلطان محمود ثانی، سلطان عبدالمجید اول) را از کتاب تاریخ هانری ماتیه فرانسوی ترجمه و به کتاب حاضر افزوده است. ترجمه این کتاب به دستور ناصرالدین شاه قاجار در سال ۱۳۱۳ هـ.ق به اتمام رسیده است. افزودن فهرستهای راهنمای مفصل و یک دست کردن و تصحیح اعلام کتاب از ویژگیهای این کتاب است.

زندگینامه، خاطرات، سفرنامه ها

۱۷۶) آل احمد، جلال. سفر روس. با مقدمه، حواشی و فهارس زیر نظر شمس آل احمد. تهران. انتشارات برگ. ۱۳۶۹. ۳۳۶ ص. فهرست اعلام. ۱۱۰۰۰ نسخه. ۱۳۰۰ ریال.

حاصل سفر سی و یک روزه جلال آل احمد است به شوروی در سال ۱۳۴۳. ۱۷۷) نویبویز، یوهان (و) نیکوروست. بازداشتگاه داخاو. ترجمه منوچهر ضرابی. تهران. کتاب سرا. ۲۰۸. ۱۳۶۹. مصور. جدول. ۱۰۰۰ ریال.

بازداشتگاه داخاو نخستین اردوگاه زندانیان در آلمان فاشیست بود که در سال ۱۹۳۳ به دستور هیملر تأسیس شد. کتاب حاضر حاوی خاطرات کشیشی مسیحی است که در فاصله سالهای ۱۹۴۱ تا ۱۹۴۵ در این بازداشتگاه اسیر بوده است.

۱۷۸) همینگوی، ارنست. جشن بیکران. ترجمه فرهاد غبرائی. [تهران]. ناشر: مترجم. ۱۳۶۹. ۱۷۴ ص. ۷۰۰ ریال.

خاطرات ارنست همینگوی، نویسنده امریکائی است طی دوران اقامتش در پاریس در سالهای ۱۹۲۱ تا ۱۹۲۶.

جغرافیا

● ایران

- «روشنفکر من...» عبدالرحمن صدریه / «مادر و بمب نوترونی»
بخشی از یک شعر بلند، یوگنی یفتوشنکو، ترجمه م. سجودی.
- آینه (سال ۲، شماره ۵۸، بهمن ۱۳۶۹).
- «گفتگو با علی باباچاهی - شاعر و منتقد: موج بازی از عوارض بحران در شعر است» [ادامه این گفتگو در شماره بعد آینه منتشر شد].
- بهداشت جهان (سال ۵، شماره ۳، ۱۳۶۹).
- «معمای خوشبختی»، دایان سوانبرو، ترجمه فاطمه خواجهی فر /
«برنامه ریشه کنی فلج اطفال در ایران»، محمد تقی چراغچی / «آلودگی هوای تهران»، ماشاءالله توحیدی / «خانه بهداشت رودک»، فاطمه خواجهی فر
- بهکام (سال ۱، شماره ۶، دی ۱۳۶۹).
- «تراژدی زندگی جلیل فارو»، ترجمه منوچهر رفعت / «تأثیر تغذیه بر بیماریها و دردهای ماهانه خانمها»، فرحناز پیدا / «کبد نخست وزیر بدن»، هما بطحانی.
- تماشاخانه (شماره ۱، آذر ۱۳۶۹).
- «گفت و شنودی با علی منتظری، سرپرست مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی»، / «ماجرای بزرگ تئاتر»، گی لکرك، ترجمه ن. همدانی / «پای صحبت جمشید مشایخی».
- جانباز - ماهنامه جانبازان انقلاب اسلامی (شماره ۱۱، آذر ۱۳۶۹).
- «بحثی در ابعاد مختلف توانبخشی» / «جانبازان و فرهنگ رفتاری خانواده‌ها» / «در خلوت دوستیها و مهر بانیها - گفتگو با همسر جانباز، مهری ساحلی».
- خبرنامه - انجمن فیزیک ایران (سال ۲، شماره ۳، پاییز ۱۳۶۹).
- «اخبار انجمن فیزیک ایران» / «اخبار دانشگاهها و مؤسسات علمی» / «اخبار مرکز تریست و آکادمی علوم جهان سوم».
- درسهایی از مکتب اسلام (سال ۳۰، شماره ۷، آبان ۱۳۶۹).
- «طولانی بودن روز قیامت» / «نگاهی اجمالی به وهابیتگری» /
«اشاعره و صفات خبریه»، جعفر سبحانی / «احکام اسیر در قرآن»
علی اکبر حسینی.
- دنیای سخن (شماره ۳۷، دی ۱۳۶۹).
- «گفتگو با باقر پرهام» / «شرحی بر قصیده جملیه» [داستان کوتاه]،
هوشنگ گلشیری / «دو نامه از باکونین و پرودون به مارکس»، ترجمه
هرمز عبداللهی / «شستشوی مغزی»، محمدرضا باطنی.

رشد

- ~ آموزش ریاضی (سال ۷، شماره ۲۶، ۱۳۶۹).
- «تدریس نظریه اعداد به روش دیگر»، جواد لالی / «اعداد مختلط»،
محمود نصیری.
- ~ تکنولوژی آموزشی (سال ۶، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).
- «تکنولوژی آموزشی و ضرورت تحول در نظام آموزش و پرورش»
(۳)، خسرو شجاعی قلعه‌نی / «طراحی آموزشی»، محمدعلی شمیم.
- ~ جوان (سال ۷، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).
- «تحقیق و تلقین»، شمس‌الدین رحمانی / «اسپانیا»، رسول
خیراندیش.
- ~ دانش‌آموز (سال ۹، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).

- (۱۷۹) روحانی‌نیا، رمضان‌علی. بیضاء در گذشته و حال. شیراز (؟)،
بی.نا. ۱۳۶۹. ۲۲۰ ص. جدول. ۱۰۰۰ نسخه.؟ ریال.
- (۱۸۰) عارف، محمد. جغرافیای عالم اسلام. تصحیح صدیقه سلطانی فر.
[تهران]. واحد انتشارات بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی.
۱۳۶۹. ۲۷۳ ص. نقشه. جدول. نمونه خط. ۱۰۰۰ نسخه. ۱۴۰۰ ریال.
- این کتاب از جمله نسخ خطی کتابخانه ملی ایران است که در فهرست
سیدعبدالله انوار با شماره ۵۰۱ ثبت شده است. متن کتاب در سال ۱۳۰۹
ه.ق. نوشته شده و موضوع آن بررسی و شرح حدود ممالک عالم اسلامی، و
نیز عوارض زمین از قبیل کوه و دشت و دریاچه‌هاست. بحث درباره عقاید و
سنن مردم مسلمان این نواحی، و اشاره به مدارس و خط و گویشهای آن از
جمله دیگر مطالب کتاب است. مصحح فهرست راهنمای مفصلی (۱۰۰
صفحه) برای کتاب تهیه کرده است.
- (۱۸۱) محمدی، علی. تکاب افشار. با مقدمه ایرج افشار. بی.جا. ناشر:
مؤلف. [۱۳۶۹]. ۳۶۸ ص. مصور. نقشه. ۲۴۰۰ ریال.
- تکاب افشار منطقه‌ای است واقع در میان زنجان، بیجار، صاین قلعه، سقزو
میان‌دوآب که به علت دور افتادن از شهرهای بزرگ و نداشتن راههای ارتباطی
آسان گذر، نسبتاً مهجور و ناشناخته باقی مانده است. «موقع و مساحت»،
«اوضاع طبیعی»، «پوشش گیاهی»، «جانوران»، «ایلات و عشایر»، «تأسیسات
شهری»، «صنایع»، «دامپروری»، «دین - زبان»، «حفاریهای تخت سلیمان»،
«ادبا و شعرا»، «مراسم ازدواج»، عنوان برخی فصلهای کتاب است.

معرفی نشریه‌های علمی و فرهنگی

- ادبستان (شماره ۱۳، دی ماه ۱۳۶۹).
- «داریوش مهرجویی» و «سال بلو» کاشفان غربت و تعلیق کودکان
روشنفکر»، بهزاد قادری / «ترجمه خوب نوعی آفرینش هنری است»،
گفت و شنود با صدف تقی‌زاده مترجم معاصر.
- — (شماره ۱۴، بهمن ۱۳۶۹).
- «مردگان جاندار» [شعری از تی. اس. الیوت]، ترجمه زهرا
میهن خواه / «فرا گرفتن موسیقی ایرانی سه مرحله دارد...»، خانم
پریسا / «گفتگو با سیمین دانشور».
- آدینه (شماره ۵۳، دی ۱۳۶۹).
- «دانشگاه آزاد، آزاد در گرفتن وجوهات»، محمدرضا باطنی / «من
میراث دار هدایت بودم نه نیما» [مصاحبه با نصرت رحمانی] / اشعاری
از احمد شاملو، پرویز خائفی، محمدرضا تاجدینی / «عمر کارکردهای
اجتماعی شاهنامه به سر رسیده»، مهرداد بهار / و مقالاتی از انجوی
شیرازی، مهدی قریب و دکتر عباس زریاب‌خوئی درباره فردوسی و
شاهنامه.
- — (شماره ۵۴، بهمن ۱۳۶۹).
- «معیار مردمی بودن انتخابات آزاد است»، مصطفی رحیمی / «وقتی
روح ساعدی از مرگ مرخصی می‌گیرد»، رضا برهانی / اشعاری از
سپانلو، نصرت رحمانی، فرشته ساری و دیگران / «موهبتی به ارزش
آتش»، بهرام معلمی.
- آرمان (شماره ۸ و ۹، دی ۱۳۶۹).

ابوالحسن نجفی پرداخته است. متأسفانه مسؤولان فنی مجله به جای اینکه مقاله «به بهانه» را مانند مقالات دیگر با عنوان سیاه و به طور مستقل عرضه کنند، آن را درست در زیر مقاله قبلی قرار داده‌اند و ناخواسته دو مقاله را یکی کرده‌اند.

● کیمیا (سال ۳، شماره ۹، آبان ۱۳۶۹).

«تکنولوژی در منظر اقتصاد، سیاست و علوم» / «تفلون یا طلا»، ترجمه موسی قائم / «مواد اولیه صنایع شیشه»، محمدعلی میرمحمدی / «جوهر زدایی و جداسازی الیاف از کاغذهای باطله»، عسگر خجسته.

● گردون (سال ۱، شماره ۴، ۱۵ دی ۱۳۶۹).

«نخستین شاعر نوپرداز ایران»، شمس لنگرودی / «جوهر شعر و شگردهای روشده»، علی باباچاهی / «پایان»، خورخه لوییس بورخس، ترجمه شهکام جولایی.

● ماهنامه پاسدار اسلام - دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم (شماره ۱۰۹، دی ۱۳۶۹).

«همسانی زن و مرد در پیشگاه ربوبی» / «تفسیر سوره رعد: حُسن حساب و سوء حساب»، آیه‌الله جوادی آملی / «شفاعت روز قیامت (۴)»، آیت‌الله حسین نوری.

● ماهنامه فرهنگی سیمرخ (سال ۱، شماره ۵، خرداد ۱۳۶۹).

«حرکت جوهری در گذرگاه تاریخ»، دکتر سید جعفر سجادی / «کتابخانه آستان قدس رضوی»، و. ایوانف، ترجمه سید محمدباقر طباطبائی / «تعزیه در توابع اصفهان»، محمد حسن رجائی زفره‌ای.

● مجله سیاست خارجی - دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی (سال ۴، شماره ۳، ۱۳۶۹).

«تلاش مسلمانان در نفی نظام لائیک در نیجریه»، سید حسین موسوی خراسانی / «مفهوم تلافی در حقوق جنگ»، محمدرضا ضیائی بیگدلی / «تأثیرات احتمالی پرسترویکا بر جنبه‌های استراتژیک روابط بین‌الملل»، ناصر ثقفی عامری.

● موزه‌ها - انتشارات سازمان میراث فرهنگی کشور (شماره ۹ و ۱۰، شهریور ۱۳۶۹).

«نگاهی به موزه ملی ایران»، احمد تهرانی مقدم / «پانزدهمین کنفرانس ایکوم»، باقر شیرازی / «گالری اوفتیزی»، کلود کرباسی.

● نامه فیلمخانه ملی ایران (سال ۱، شماره ۴، تابستان ۱۳۶۹).

«آرشیوهای فیلم در آمریکا، گذشته و حال»، جان کوپبر، ترجمه رضا رضایی / «خاستگاهها و توسعه سینمای چین»، تسای هونشن، ترجمه هادی غیرائی / «دو خواهر صحنه - شکوفایی زیبایی شناسی انقلابی»، جینا مارکتی، ترجمه هادی غیرائی / «گفتگو با فریدون نصری [آهنگ ساز]».

● نور علم - نشریه جامعه مدرسین حوزه علمیه قم (دوره ۴، شماره ۱، آبان ۱۳۶۹).

«پاسخی به تفسیر محرف مفهوم جدال در حج»، سید محمد باقر حاجتی / «توحید و شرک در عبادت»، جعفر سبحانی / «ناگفته‌هایی از حیات شیخ مفید (۳)»، سید محمد جواد شبیری.

«فقط خوبی می‌بیند»، فریبا کلهر / «شعری از مصطفی

رحماندوست».

● ~ علم (سال ۹، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).

«راز طول عمر معلمان»، سیدرضا رضوی / «زامداری ساسانیان»، گل‌نوش پورنژاد / «سرگذشت آموزگار قاسم علی فرهمند (۱۳۳۵-۱۲۷۰)»، عباس زمانی.

● ~ نوآموز (سال ۹، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).

«چه کسی در دریا نمک ریخته است»، ملیحه ایوبی.

● ~ نوجوان (سال ۹، شماره ۳، آذر ۱۳۶۹).

«پناهگاهی در تور»، سمیرا اصلان‌پور / «خاطره جنگ»، ابوالقاسم اسماعیلی.

● صفا - نشریه دانشکده معماری و شهرسازی دانشکده شهید بهشتی (سال ۱، شماره ۱، ۱۳۶۹).

«مقایسه هزینه‌های جابجایی و یا درجاسازی خرمشهر»، سید حسن میری / «واحد همسایگی»، جهان‌شاه پاکزاد / «نگاهی به مفهوم شهر در ایران»، سید محسن حبیبی / «بحثی پیرامون نمود خلاقیت»، محمود رازجویان.

● صنعت حمل و نقل (آذر ۱۳۶۹).

«بازار بورس چیست؟، بورس در ایران: با سابقه اما هنوز جا نیفتاده» / «نقش حمل و نقل هوایی در گسترش بیماری ایدز».

● فارابی - فصلنامه سینمایی (دوره ۲، شماره ۲ و ۳، ۱۳۶۹).

«هامون، مرگ در دریا»، محمد سعید حنایی کاشانی / «موسیقی فیلم در سینمای ایران»، گفتگو با تورج زاهدی.

● فرهنگ - از انتشارات مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، کتاب ۶ (بهار ۱۳۶۹).

این شماره فرهنگ که ویراستاری آن را دکتر یحیی مدرسی برعهده داشته به مقالات زبان‌شناسی اختصاص دارد: «هیج، ایچ»، ماهیار نوایی / «واژه‌های کهن و گویشی در البلغه»، محمدتقی راشد محصل / «قطعه‌ای به زبان سغدی در نگاه میخوارگی»، زهره زرشناس / «ماه در ایران از قدیمترین ایام تا ظهور اسلام»، کنایون مزدپور / «ساخت فعل در گویش مازندرانی ساری»، گیتی شکری.

● کتاب صبح (شماره ۹، آذر و دی ۱۳۶۹).

«زبان و تنهایی انسان»، ابوالحسن نجفی / «به بهانه» [قسمتی از ویرایش جدید غلط نویسیم - زیر چاپ]، ابوالحسن نجفی / «رمان - تراژدی» ویا چسلاو ایوانف، ترجمه رضا رضایی / «پنج نوی» باستان، از نمایش ژاپن»، بهرام بیضایی / «پرنده آبشار»، بلزساندرا [کذا]. این شماره کتاب صبح همچنین به معرفی کتابها و مقاله‌های

- موتورهای درونسوز، مهندس سیدمصطفی میرسلیم،
- بتن شناسی، ترجمه دکتر هرمز فامیلی،
- شعله و احتراق، ترجمه محمد خشنودی،
- آیینہ جام، دکتر عباس زریاب خوبی،
- فرائد السلوك، تصحیح دکتر نورانی وصال و دکتر غلامرضا افراسیابی،
- سرود سپیده (شعر)، حمید سبزواری،
- الاغانی (برگزیده)، ابوالفرج اصفهانی، ترجمه دکتر محمد مشایخ فریدنی،
- مجموعه آثار، مصطفی رحماندوست،
- نمونه‌های نخستین انسان و نخستین شهریار...، ترجمه ژاله آموزگار، احمد تفضلی،
- تاریخ مؤسسات تمدنی جدید در ایران، تألیف محبوبی اردکانی. علاوه بر اینها چند کتاب دیگر در زمینه‌های دین، علوم اجتماعی، علوم خالص، علوم عملی، هنر، ادبیات، و جغرافیا مورد تشویق قرار گرفت.

● ایران

کتابهای برگزیده سال

- در مراسمی که با حضور آقایان هاشمی رفسنجانی رئیس جمهوری و محمد خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در تالار وحدت برگزار شد، بهترین کتابهای سال ۱۳۶۸ معرفی شدند و به مؤلفان یا مترجمان آنها جوایزی اهدا شد. این کتابها عبارتند از:
- المعجم الاحصایی لالفاظ القرآن الکریم، تألیف دکتر محمود روحانی،
 - فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند،
 - شرح اسفار اربعه، آیت الله جوادی آملی،
 - درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد،
 - ساخت، پدیدآیی و تحول شخصیت، ترجمه دکتر محمود منصور،
 - نهج البلاغه، ترجمه دکتر سیدجعفر شهیدی،
 - منیة المرید فی ادب المفید والمستفید، تألیف شهید ثانی، تصحیح رضا مختاری،
 - انس التائبین، تصنیف شیخ ژنده پیل، تصحیح دکتر علی فاضل،
 - حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، دکتر ابوالفضل قاضی،
 - درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان، دکتر یحیی مدرسی،
 - گویش قاین، دکتر رضا زمردیان،
 - جزء و کل، ترجمه مهندس حسین معصومی همدانی،
 - طرح فیزیک هاروارد، ترجمه هوشنگ شریف‌زاده، احمد خواجه نصیرطوسی،
 - مفتاح الطب و منهاج الطلاب، تألیف ابن هندو، تصحیح دکتر مهدی محقق،
 - تب روماتیسمی و بیماریهای دریچه‌ای قلب، دکتر محمد دانش‌پژوه،
 - متالورژی مس، دکتر حکمت رضوی‌زاده، دکتر رامزوقار،
 - آشنایی با میکروویو، مهندس بهرام رزمپوش،

سمینار بررسی مسائل مطبوعات

در نخستین سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران که به ابتکار معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در هفته اول اسفند در تهران تشکیل شد، لزوم مقابله مطبوعات و نویسندگان ایرانی با سلطه فرهنگی غرب مورد تأکید قرار گرفت.

در این سمینار که دو روز طول کشید، بیش از ۲۵ تن از صاحب نظران، استادان و دست‌اندرکاران درباره وضع کنونی مطبوعات، اطلاع‌رسانی، مشکلات و کمبودهای کمی و کیفی کار صحبت کردند. دکتر محمد خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که کنفرانس را افتتاح کرد، گفت: «گردانندگان وسایل ارتباط جمعی در روزگار ما روشنفکران و به معنای عام کلمه تحصیلکرده‌ها هستند... و وسایل ارتباط جمعی دو نقش اصلی دارند: آگاهی‌رسانی به مردم و دفاع از آزادی و حقوق مردم که البته تعریف آنها ضرورت دارد و صورت غربی آن که خود را مدار و محور عالم می‌داند و به خود حق می‌دهد که فرهنگ و تلقی خود را از زندگی به کل بشریت تعمیم دهد مطرود است و خودباختگی نسبت به ارزشهای تحقق یافته در غرب هم مذموم است و صورت مطلوب آن این است که مسؤولان و صاحبان وسایل ارتباط جمعی در جهت حاکمیت و مشارکت مردم در سرنوشت خود و جامعه تلاش کنند و محدوده‌های واقعی فعالیت مطبوعاتی را براساس قانون مطبوعات روشن سازند تا راه بر قیل و قالهای ناشی از سلیقه‌های شخصی بسته شود».

ضرورت اعتبار بخشیدن به تشکیلات صنفی روزنامه‌نگاران، ضرورت همکاری و حمایت متقابل دولت و مطبوعات، ضرورت ایجاد تحول اساسی در محتوای مطبوعات، ضرورت توجه دانشگاهها به رشته روزنامه‌نگاری، ضرورت توجه به نشریات تخصصی، ضرورت افزایش نیروی کار و افزایش سطح علمی آن... از نکاتی است که در طی سمینار بر آنها تأکید شد.

آنچه در حاشیه این سمینار ذکرش ضرورت دارد این است که اولاً کارت دعوت برای شرکت در سمینار با وجود قید «فوری» بودن بر روی

سمینار فلسفه و روش‌شناسی

نخستین سمینار فلسفه و روش‌شناسی علوم تجربی از سوی مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات و با همکاری دانشگاه صنعتی شریف و انجمن حکمت و فلسفه ایران از ۱۱ تا ۱۳ دی ماه ۱۳۶۹ در دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد. در این سمینار مقالاتی درباره فلسفه علوم تجربی و مبانی نظری این علوم ایراد شد. همه سخنرانان از محققان داخل کشور یا از محققان ایرانی بودند که در خارج از کشور به تحقیق یا تحصیل اشتغال دارند و از این نظر سمینار فرصتی فراهم آورد که این دو گروه با کار یکدیگر آشنا تر شوند. غالب مقالات سمینار به مباحث جاری فلسفه علوم جدید اختصاص داشت، اما برخی نیز رنگ تطبیقی و تاریخی داشت.

هرچند مقالات سمینار، روی هم رفته، آبرومند و شسته‌رفته بود، از عرضه مقالات بسیار تخصصی پرهیز شده بود و برگزارکنندگان سعی کرده بودند که این مجمع، که در نوع خود اولین بود، برای عموم قابل استفاده باشد. استقبال محققان و دانشجویان، که از دانشگاهها و پژوهشکده‌های سراسر کشور بودند، گواه نیاز محیط علمی ما به طرح این گونه مباحث نظری است. امید می‌رود که نظایر این سمینار در آینده با رونق بیشتر و کیفیت بهتر تشکیل شود، و به خصوص با تشکیل يك دوره دانشگاهی در فلسفه و تاریخ علم کوششهای صمیمانه و پراکنده‌ای که در این دو زمینه در کشور ما می‌شود به مسیر درست خود بیفتد.

نمایشگاه اسناد کودتای ۱۲۹۹

مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی، وابسته به بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی ایران در اوایل اسفندماه امسال نمایشگاهی از اسناد مربوط به کودتای ۱۲۹۹ در موزه دفینه تهران تشکیل داد.

مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی که اسناد بسیاری از خانواده‌های متنفذ و صاحب‌مقام رژیم گذشته را در اختیار دارد، به منظور آشنا کردن مردم با حقیقت وقایعی که در قرن حاضر در این کشور روی داده است، اقدام به طبقه‌بندی این اسناد و بررسی و انتشار آنها کرده است و به همین منظور تاکنون دو مجموعه تحت عنوان تاریخ معاصر ایران انتشار داده است. اما چون انتشار همه اسناد در يك زمان امکان‌پذیر نیست، هر سال يك نمایشگاه ترتیب می‌دهد و از آنجا که امسال مصادف با هفتادمین سالگرد کودتای سوم حوت (اسفند) ۱۲۹۹ بود نمایشگاه به ارائه اسناد مربوط به آن واقعه اختصاص داشت که در پنج بخش مرتب شده بود: انگلیس و کودتا، عوامل داخلی کودتا، محبوسین و تبعیدیهای کودتا، تضییقات و تنگناها و فشار کودتا بر مردم، تبریک به کودتاچیان.

در این نمایشگاه تماشاگر به کمک قریب ۲۵۰ سند با حوادث روز به روز واقعه‌ای که به نیرنگ انگلیس شکل پذیرفت و موجب سلطه حکومت دیکتاتوری گردید، آشنا می‌شود. ۸۰ درصد از این اسناد برای اول بار به تماشا گذاشته شده بود.

پاکت آن در روز آخر به دست برخی از دعوت‌شدگان رسید و ثانیاً روزنامه اطلاعات گزارش مفصلي در هفت شماره در بررسی وضع مطبوعات و کم و کیف مسائل و مشکلات آن چاپ کرد که آموزنده و مأجور بود.

سمینار امنیت در خلیج فارس

در سومین سمینار خلیج فارس که در اوایل بهمن ماه توسط دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در تهران برگزار شد، سخنرانان ایرانی و خارجی بر لزوم حفظ امنیت خلیج فارس توسط کشورهای منطقه و خروج نیروهای بیگانه از منطقه تأکید کردند.

سمینار در زمانی تشکیل شد که جنگ عراق با نیروهای متحد به نقطه اوج خود رسیده بود و همین امر موجب شد تا شرکت‌کنندگان در سمینار عمده به بحث درباره بحران موجود و انگیزه‌های آن و تحولاتی که خواهد یافت و اثراتی که خواهد گذاشت، پردازند. از مجموع مباحثات این نتیجه حاصل شد که برای رفع بحران در منطقه و جلوگیری از بروز حوادث مشابه ضرورت دارد که يك طرح امنیتی جامع با همکاری کشورهای ذینفع منطقه تدوین و اجرا گردد تا دیگر زمینه‌ای برای تجاوز و مداخله باقی نماند. این امنیت باید بر اساس موازین منطقی و تفکر سیاسی همه‌پسند و به دور از زور و فشار یا بیم و هراس فراهم آید تا پایدار بماند.

شورای عالی آموزشهای علمی کاربردی

شورای عالی انقلاب فرهنگی آیین‌نامه تشکیل شورای عالی آموزشهای علمی کاربردی کشور را تصویب کرد.

هدف از تشکیل این شورا که با توجه به برنامه‌های توسعه بلندمدت اقتصادی و اجتماعی کشور تشکیل شده است ایجاد کانونی است برای تأمین و آموزش افراد متخصص مورد نیاز بخشهای مختلف کشور. در واقع توسعه تکنولوژی و تغییرات آن و همچنین برنامه‌های بلندمدت دولت ایجاب می‌کند که آموزشهای علمی-کاربردی (تکنولوژیک) به‌طور وسیع مورد عنایت قرار گیرد. بدیهی است که این دسته از آموزشها به آموزشهای فنی و مهندسی محدود نمی‌شود، بلکه باید به عنوان يك اندیشه عام و يك محور برای تأمین نیروی انسانی مورد توجه قرار گیرد.

طرحی که برای سروسامان دادن به آموزشهای علمی-کاربردی تهیه و تصویب شده است می‌تواند گام مؤثری برای رفع کمبودهای موجود باشد.

خارجی، صندوقهای پستی، کتابخانه تخصصی و بخش مخابرات است. پیش بینی می شود که این موزه به يك مجموعه و محیط فرهنگی برای استفاده همگان تبدیل گردد. گفتنی است که در این موزه ۷۳ هزار نوع تمبر گردآوری شده است.

● موزه هنرهای ملی ایران نمایشگاهی از آثار استاد فقید محمدعلی زاویه که از سرآمدان هنر مینیاتور بود، ترتیب داد.

● در موزه هنرهای تزیینی ایران «نمایشگاه خط و کتابت» تشکیل شد که در آن آثار نفیس و بی نظیری از هنر خطاطی و کتابت ایرانی به نمایش گذاشته شده بود. قدیمی ترین این آثار متعلق به اواخر قرن سوم هجری است و زیباترینشان بر روی پوست آهو با مرکب نگاشته شده است.

● موزه سکه در بانک سپه بار دیگر دایر شد. این موزه دارای انواع سکه های ایرانی و خارجی است که قدیمی ترین آنها ۲۷۰۰ سال پیش ضرب شده است.

● موزه تاریخ طبیعی ایران، وابسته به سازمان حفاظت محیط زیست، پس از مدتی تعطیل افتتاح و دایر شد.

چند خبر دانشگاهی

● شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسات مختلفی که در چند ماه گذشته تشکیل داد چندین طرح و برنامه علمی و آموزشی را تصویب کرد که از آن جمله است: «طرح تغییر آموزش متوسطه و ایجاد دوره پیش دانشگاهی». بر اساس این طرح دوره تحصیل متوسطه (دبیرستان، که تاکنون چهار سال بود) به سه سال کاهش می یابد و برای آماده کردن فارغ التحصیلان دوره متوسطه برای ادامه تحصیل يك دوره پیش دانشگاهی دایر می شود. هدف از این طرح فراهم آوردن شرایط و امکانات کافی برای ارتقاء کیفیت آموزشهای متوسطه و توسعه کمی این آموزشهاست.

● رئیس دانشگاه بین الملل اسلامی امام خمینی (ره) اعلام کرد که به منظور تقویت و گزینش بهترین دانشجویان خارجی کشورهای اسلامی که داوطلب تحصیل در این دانشگاه هستند يك دبیرستان بین الملل اسلامی تأسیس می شود که طرح آن به تصویب کمیته علمی شورای عالی تعاون جهانی اسلام رسیده است. تاکنون بیش از ۳۰۰ خارجی داوطلب تحصیل در دانشگاه بین الملل اسلامی شده اند.

● اعتبارات تحقیقاتی در بودجه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور در سال آینده معادل دو برابر اعتبارات سال جاری پیش بینی شده است تا انجام طرحهای تحقیقاتی از لحاظ کمی و کیفی گسترش بیابد.

● شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور با ایجاد پنج دوره تخصصی، کارشناسی ارشد و کارشناسی در دانشگاههای کرمان و مازندران و نیز تأسیس دوره کارشناسی کتابداری شاخه پزشکی موافقت کرد.

● دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی افتتاح شد. این دانشکده دارای ۱۹۸ دانشجو، ۳ آزمایشگاه، يك آمفی تئاتر و يك کتابخانه تخصصی است.

● دوره کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی که چندی پیش به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده بود، در وزارت نفت تأسیس شد.

دهه فجر: دهه فعالیت های فرهنگی و هنری

سالگرد دهه فجر انقلاب اسلامی هر ساله فرصتی به مسؤولان و هنرمندان می دهد تا حاصل يك سال کار خود را در معرض دید همگان قرار دهند. در دهه فجر سال جاری نیز فعالیت های هنری و فرهنگی بسیاری انجام گرفت که اجمالاً به برخی از آنها اشاره می شود:

● مراسم معرفی کتابهای سال که خبر آن جداگانه آمده است.

● کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از ۱۷ تا ۲۷ بهمن ماه صد نمایشگاه و فروشگاه کتاب در ۸۹ شهر تشکیل داد.

● فرهنگستان علوم ایران متشکل از پنج بخش فنی، مهندسی، کشاورزی، علوم پایه، علوم و معارف اسلامی که چند ماه پیش تشکیل شده بود، رسماً فعالیت خود را آغاز کرد.

● نهمین جشنواره بین المللی فیلم فجر برگزار شد و «بهترینها» ی آن انتخاب و معرفی شدند. در این جشنواره ۴۲ فیلم ایرانی و دهها فیلم خارجی از جمله ۱۵ فیلم فرانسوی شرکت کرده بود.

● يك نمایشگاه کتاب با شرکت ۲۵۰ مؤسسه انتشاراتی در محل دائمی نمایشگاههای بین المللی تشکیل شد که در آن ۲۵۰۰ عنوان کتاب ارائه شده بود.

● اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کرج نمایشگاهی از آثار خوشنویسان و هنرمندان آن شهرستان تشکیل داد که در آن ۹۰ هنرمند بیش از ۳۰۰ اثر را به تماشا گذاشته بودند.

● دفتر انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۳۵ هزار جلد کتاب برای تقویت کتابخانه های کارگری کشور به وزارت کار و امور اجتماعی اهدا کرد.

● يك نمایشگاه بزرگ کتاب در ترمینال مسافرتی غرب (آزادی) تأسیس شد. شهردار تهران ضمن افتتاح این نمایشگاه یکهزار جلد کتاب به آموزش و پرورش تهران اهدا کرد.

علاوه بر اینها چندین نمایشگاه کتاب، عکس، پوستر و نیز چند سمینار و برنامه هنری دیگر در تهران و شهرستانها برگزار شد.

فعالیت های تازه موزه ها

همزمان با دهه فجر موزه های تازه ای در سراسر کشور افتتاح شد و موزه های تهران نمونه هایی از فعالیت های خود را ارائه دادند:

● اولین «موزه پست ایران» با حضور آقای حسن حبیبی معاون اول رئیس جمهوری افتتاح شد. این موزه شامل گنجینه های تمبر داخلی،

آقای سمیعی خاطر نشان کرد که شغل ویراستاری در جامعه نشر کتاب و مطبوعات ما جا افتاده است و مقاومتهایی که در برابر کارهای ویرایشی می شده، فوق العاده کاهش یافته و خفیف شده است. او همچنین به شرح وظایف جامعه ویراستاران و چشم انداز و نیز برنامه فعالیت آن پرداخت و بر خصلت فرهنگی این جامعه و لزوم مراقبت در حفظ آن تأکید کرد و افزود که حیثیت و اعتبار جامعه بستگی تام به رفتار ویراستاران و تقید آنان به رعایت اخلاق و آداب ویراستاری و وجدان کار و توجه به حفظ شرافت این شغل دارد.

ناطق در خاتمه اظهار اطمینان کرد که جامعه ویراستاران مقاصد والای جمهوری اسلامی ایران، بویژه تأمین استقلال فرهنگی کشور را همواره در مد نظر خواهد داشت.

مرد سال فیزیک

در مراسمی که برای اعطای جوایز دانش آموزان برگزیده المپیادهای جهانی ریاضی و فیزیک در ساختمان مرکزی وزارت آموزش و پرورش برگزار شد، دکتر غلامعلی حداد عادل اعلام کرد که یکی از مؤسسات علمی و تحقیقاتی بین المللی آقای دکتر محمود حسابی را به عنوان مرد سال ۱۹۹۰ در رشته فیزیک انتخاب کرده است.

خبر کاندیداتوری استاد محمود حسابی که چند ماه پیش در مطبوعات تهران منتشر شد اکنون به حقیقت پیوسته و افتخار تازه ای بر افتخارات ایران اسلامی افزوده شده است.

دکتر محمود حسابی در ۱۲۸۱ هـ. ش در تهران متولد شد. از کودکی به تحصیل علوم قدیم و جدید پرداخت و به سبب مسافرت همراه خانواده اش به بغداد و دمشق و لبنان به زبانهای عربی و فرانسوی تسلط یافت و تا سال ۱۳۰۶ که به ایران بازگشت از چندین دانشگاه در بیروت و پاریس فارغ التحصیل شد و به مدارج عالی علمی دست یافت.

استاد دکتر محمود حسابی پس از آمدن به ایران و اشتغال در خدمات دولتی در جهت آشناسدن ایرانیان با علوم جدید کوشش بسیار کرد و سرانجام در سال ۱۳۱۳ دانشکده فنی دانشگاه تهران را بنیاد گذاشت. او همچنین در سال ۱۳۲۱ دانشکده علوم را بنیاد نهاد و از بدو تأسیس تدریس فیزیک آن را بر عهده گرفت، که هنوز هم به این کار ادامه می دهد.

دکتر محمود حسابی صاحب آراء و نظرات تازه ای در باب فیزیک جدید است و در این رشته تألیفات بسیلر دارد. او همچنین با استادان و دانشمندان بزرگ عالم فیزیک ارتباط و مکاتبه و دوستی دارد. اما اهمیت او در این است که با وجود تبحری که در فیزیک و علوم مرتبط به آن دارد، هرگز از عنایت به زبان فارسی و کوشش در راه اعتلای آن غفلت نکرده است و بحق می توان او را از پایه گذاران شیوه نو در امر واژه یابی و واژه گزینی فارسی و وضع اصطلاحات علمی مناسب و درست، دانست.

سمینار فرهنگ و تبلیغ

در «سمینار فرهنگ و تبلیغ» که در نیمه اول اسفند در دانشگاه تهران برگزار شد، آقای دکتر محمد خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ضمن پیامی خاطر نشان کرد که «در اندیشه های اصیل اسلامی تبلیغ

● مرکز عالی پژوهشهای تجهیزات پزشکی و مهندسی توانبخشی جانبازان با حضور دکتر حسن حبیبی معاون اول رئیس جمهوری افتتاح شد. در این مرکز با استفاده از دستگاههای بسیار پیشرفته آسیب دیدگیهای شدید درمان می شود.

● دوره دکتری رشته خاک شناسی کشاورزی در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران تأسیس شد.

● دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه یزد افتتاح شد. محل دانشکده را که یک ساختمان قدیمی با معماری سنتی است و قریب دو هزار متر مربع زیر بنا دارد، یک فرد نیکوکار به دانشگاه اهدا کرده است.

● دانشگاه تهران با وزارت صنایع سنگین موافقتنامه ای به منظور همکاری در زمینه های آموزشی، تحقیقاتی، مشاوره ای و مهندسی امضا کرد.

● دانشکده شیمی دانشگاه تبریز با حضور وزیر فرهنگ و آموزش عالی افتتاح شد.

اعلام رسمیت جامعه ویراستاران ایران

در اجتماع بزرگی که در هفته دوم اسفند در محل «انجمن حکمت و فلسفه» با شرکت جمع انبوهی از استادان، نویسندگان، مترجمان، ویراستاران و کارشناسان فنی چاپ برگزار شد موجودیت «جامعه ویراستاران ایران» رسماً اعلام گردید.

در ابتدای جلسه آقای محمود بروجرودی ضمن ابراز خوشحالی از تشکیل آن جمع انبوه فعالیتهایی را که در طی یکی دو سال اخیر در جهت رسمیت بخشیدن به امر ویرایش انجام گرفته است بر شمرد و خبر داد که وزارت فرهنگ و آموزش عالی با تأسیس دوره کارشناسی ارشد ویراستاری موافقت کرده است.

پس از آن آقای کریم امامی گزارشی از سابقه ویرایش به معنای تازه آن ارائه داد و به فعالیتهایی که از یک سال پیش برای سامان دادن به این امر در جهت ایجاد یک واحد صنفی انجام گرفته است، اشاره کرد و ابراز امیدواری کرد که «جامعه» پس از پارگیری و تشکیل بتواند علاوه بر تشکیل دوره های آموزشی و ارائه خدمات به ناشران یک نشریه صنفی هم منتشر کند.

سپس آقای احمد سمیعی به صحبت پرداخت و یادآور شد که صنعت نشر، با تولید انبوه و فراورده های علمی و فرهنگی متنوع به صورت فعالیت تولیدی پیچیده و بسیار پیشرفته ای درآمده است که برنامه ریزی و کارشناسی در آن اهمیت حیاتی یافته است و ویرایش در جریان کار نشر حائز اهمیت و نقش عمده است.

دکتر کمال‌الدین آرمین، دکتر منوچهر دوایی، دکتر ضیاء‌الدین شمس، دکتر بهادر اعلمی هرندی، دکتر حسین میرشمسی، دکتر فرخ سعیدی، دکتر علی‌اکبر ولایتی، دکتر حسن عارفی، دکتر رضا قریب، دکتر عباسعلی دانشور، دکتر ابوالحسن ندیم و دکتر فرشته معتمدی.

فعالیت‌های هنری-فرهنگی در بیرون از کشور

در چندماه گذشته هنرمندان ایران با ارائه آثار خود در کشورهای مختلف موفقیت‌های تازه‌ای کسب کردند.

● فیلم «دندان مار» ساخته مسعود کیمیایی در فستیوال بین‌المللی فیلم برلین که در اوایل اسفند برگزار شد، مورد تقدیر قرار گرفت. در این جشنواره ۷۰۰ فیلم از جمله چند فیلم ایرانی دیگر به نمایش گذاشته شد.

● فیلم سینمایی «ماهی» در فستیوال بین‌المللی مالمو در سوئد شرکت کرد. این فیلم در چهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان برنده جایزه پروانه زرین شده بود.

● در جشنواره بروژ که در بلژیک برگزار شد سه فیلم سینمایی «بایسیکل‌ران؛ دونه؛ و آب، باد، خاک» به نمایش گذاشته شد.

● در جشنواره دیگری که در سیندی بلژیک تشکیل گردید ۹ فیلم ایرانی از جمله «آن سوی آتش» ساخته کیانوش عیاری و «خانه دوست کجاست» به کارگردانی عباس کیارستمی به نمایش درآمد.

● در فستیوال بین‌المللی مدرس (هندوستان) که در اواخر دی ماه برگزار شد فیلم بایسیکل‌ران شرکت داده شد.

● یک «هفته فیلم‌های ایرانی» در اواخر دی ماه و اوایل بهمن ماه در داکا پایتخت بنگلادش برگزار شد.

● مکزیك

مطبوعات در آمریکای لاتین

انجمن آمریکایی مطبوعات در چهل و پنجمین اجلاس عمومی خود که در پایتخت مکزیك برگزار شد، قطعنامه‌هایی را در جهت بهبود وضع روزنامه‌نگاران و توجه بیشتر به کیفیت اخبار و گزارش‌های خبری تصویب کرد.

وضع مطبوعات در قاره آمریکا مخصوصاً در آمریکای لاتین آشفته و نابسامان است. از یک سو از محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی که از سوی دولت‌ها اعمال می‌شود کاسته شده است و از دیگر سو دشمن تازه‌ای برای مطبوعات آزاد پدیدار شده است که به آن «تروریسم در پوشش مواد مخدر» نام داده‌اند و به صورت‌های گوناگون مانع فعالیت مطبوعات می‌شود. مثلاً در کلمبیا که در آنجا کارتل‌های مواد مخدر بیشتر از هر نقطه دیگر فعالیت دارند در ظرف ۱۲ سال گذشته ۱۴ روزنامه‌نگار به قتل رسیده‌اند و دفاتر نمایندگی و ادارات مرکزی چند روزنامه بوسیله مواد منفجره مورد حمله قرار گرفته و ویران شده است.

حتی در زمانی که اجلاس انجمن آمریکایی مطبوعات برپا بود جنایات مختلفی علیه روزنامه‌نگاران در کلمبیا روی داد که توسط سازمان‌های توزیع مواد مخدر انجام گرفت و به همین دلیل در یکی از قطعنامه‌ها «قاچاق مواد مخدر مهمترین دشمن آزادی مطبوعات در آمریکای لاتین» دانسته شده است.

مبانی و ارشاد عقاید به عنوان يك وظیفه قطعی و ضروری بر آحاد مسلمین مفروض گشته است... و تحولات سریع جهانی به گونه‌ای است که امروزه القاء اندیشه‌ها و عقاید گوناگون با به کارگیری ابزارهای مؤثری همچون رسانه‌ها در کوتاه‌ترین زمان صورت می‌گیرد و هر روز بر گسترش و پیچیدگی دستگاه‌های تبلیغاتی افزوده می‌شود... در چنین شرایطی پرداختن به مباحث علمی برای شناخت شیوه‌های ارتباط و ابلاغ پیام‌های هدایتگر اسلامی از جمله مسائل مهم و ارزشمند است...»

هدف از تشکیل این سمینار «بررسی نقاط ضعف موجود در نحوه تبلیغات و دستیابی به فرهنگ مستقل در امر تبلیغ» بود و شرکت‌کنندگان در آن درباره اهمیت تبلیغات، فرهنگ تبلیغ، تبلیغات در انقلاب اسلامی، سابقه و تاریخچه تبلیغات صحبت و تبادل نظر کردند.

بزرگداشت ابوالکلام آزاد

مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی عصر روز پنجشنبه ۱۶ اسفند مراسمی برای بزرگداشت مولانا ابوالکلام آزاد در محل انجمن حکمت و فلسفه برگزار کرد که گروهی از استادان و علاقه‌مندان در آن شرکت کرده بودند.

در آغاز آقای محمود بروجرودی پس از تشکر از حضور مهمانان به تشریح دلیل برگزاری آن مجلس پرداخت و شمه‌ای از احوال ابوالکلام آزاد بیان کرد که در ۱۳۰۶ ه. ق در مکه معظمه متولد شده و به سرزمین پدری رفته و تحت تعلیم قرار گرفته و از چهارده سالگی با مقاله‌نویسی در مجله اردوزبان مخزن وارد عالم علم و ادب شده است. ابوالکلام از مجددین اندیشه اسلامی و سیاستگران نامدار اوایل قرن حاضر است و در تحریض علمای مسلمان هندوستان به قیام و اقدام علیه استعمار انگلیس نقش عمده داشته است.

آقای بروجرودی در پایان سخنان خود به مسأله کشمیر و مسلمانان هندوستان اشاره کرد و آرزو کرد که دولت هندوستان ترتیباتی برای جلوگیری از آزار مسلمانان بدهد.

پس از آن آقای محمدحامد انصاری سفیر هندوستان در تهران به صحبت پرداخت و گفت ابوالکلام آزاد «از شخصیت‌هایی بود که در شکل‌گیری فکر نسل اخیر هند نقش برجسته ایفا کرد... او یک دانشمند، خطیب، متفکر اسلامی، نابغه عظیم، مفسر قرآن کریم، رفیق و همکار گانندی و نهرو، رهبر مردم هند... و بالاتر از همه مظهر فرهنگ مشترک هند، که طی هزار سال در هند درخشیده، بوده است. نهرو او را «امیر کاروان» خطاب می‌کرد، و این خطاب حق او بود.»

سپس آقای دکتر باستانی پاریزی به گفت و گو درباره عظمت فکر ابوالکلام آزاد پرداخت و مخصوصاً بر کتاب او با عنوان ذوالقرنین یا کورش کبیر تکیه کرد که چاپ اول ترجمه آن در چهل سال پیش در تهران منتشر شده است.

اعضای فرهنگستان علوم پزشکی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه‌ای که در دی ماه گذشته تشکیل شد اعضای فرهنگستان علوم پزشکی ایران را به این شرح اعلام کرد: دکتر محمود نجم‌آبادی، دکتر ابوتراب نفیسی، دکتر علیرضا یلدا،

● پاکستان

قرآن مجید و قرن بیست و یکم

يك سمینار بین المللی تحت عنوان «قرآن مجید و قرن بیست و یکم» در نیمه دوم اسفند ماه در اسلام آباد پاکستان برگزار شد. در این سمینار که در نوع خود بیسابقه بود و سه روز طول کشید، دانشمندان و پژوهندگان چند کشور مسلمان به دعوت «بنیاد تحقیق قرآن» درباره نقش هدایتگر قرآن کریم در تمامی زمینه‌های زندگی اجتماعی، سیاسی و فرهنگی انسان بحث و گفت‌وگو کردند و بر ضرورت این نکته تأکید نمودند که جوامع اسلامی باید از هم‌اکنون خود را برای ورود به قرن بیست و یکم که قرن دگرگونیهای عمده در همه شئون زندگی است، آماده کنند و برای دستیابی به زندگی سالم و بدور از آلودگیهای مادی و معنوی رهنمودهای قرآن را سرمشق خود قرار دهند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در پاکستان که در این سمینار شرکت کرده بود ضمن سخنان خود تحت عنوان «بازگشت به قرآن» تأکید کرد که کلید حل مشکلات جوامع در قرآن و روایات معصومین و عمل به دستورهای خداوند نهفته است.

● یونان

لزوم بازگرداندن آثار باستانی

ملینا مرکوری، هنرپیشه اسبق و وزیر سابق فرهنگ یونان در اجلاس سالانه یونسکو که در مکزیک برگزار شد مسأله بازگرداندن آثار باستانی موجود در کشورهای بیگانه را به صاحبان اصلی آنها، مطرح کرد. این پیشنهاد با کوشش نمایندگان چند کشور از جمله یونان و ایران به تصویب یونسکو رسید و مقرر شد که تمام آثاری که متعلق به کشورهای گوناگون است و در نقاط دیگر یافت می‌شوند به صاحبان آنها بازپس داده شوند. کشورهای اروپایی از اوایل قرن گذشته به شکلهای مختلف وارد کشورهای قدیمی شدند و به طریق گوناگون آثار باستانی و تاریخی آنها را به یغما بردند و به تزیین موزه‌های خود پرداختند. شناسایی و صورت برداری آن دسته از این آثار که در موزه‌ها یافت می‌شود، آسان است. اما آنچه در مجموعه‌های خصوصی پنهان است از دسترس همگان به دور است و یونسکو باید چاره‌ای هم برای آنها بیندیشد. غالب آثار باستانی یونان از جمله سنگهای مرمر معبد پارتون در موزه‌های انگلیس جا دارند و دولت یونان از اینکه یونسکو دستور بازپس دادن آنها را صادر کرده است، خوشحال است هر چند که واکنش دولت انگلیس هنوز روشن نیست.

● ژاپن

نشریه توسعه کتاب و شاهنامه خوانی

ماهنامه توسعه کتاب در آسیا و اقیانوسیه در شماره سوم از دوره بیست و یکم خود، در بخش فعالیت‌های ادبی- فرهنگی کشورهای منطقه تصویری چاپ کرده است که يك نقال پیر ایرانی را در حال نقل شاهنامه نشان می‌دهد. چندی پیش هزاره تدوین شاهنامه از طرف یونسکو در نقاط مختلف جهان گرامی داشته شد و ماهنامه توسعه کتاب... هم با چاپ این تصویر نسبت به شاهنامه و سراینده آن ادای احترام کرده است.

● تایلند

زنان دو سوم بی سوادان را تشکیل می‌دهند

در کنفرانس جهانی آموزش که در فروردین گذشته در تایلند برگزار شد اعلام گردید که در کشورهای آسیا و اقیانوسیه دو سوم بی سوادان زن هستند و لذا برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای تنظیم گردد که در آنها زنان و دختران بی سواد در اولویت قرار گیرند. بدیهی است که وسایل ارتباطات جمعی یا رسانه‌های گروهی در نشان دادن اهمیت باسوادی و ریشه‌کن کردن بی سوادی می‌توانند نقش عمده ایفا کنند و یکی از این ابزارها، وسایل آموزش سمعی- بصری است که مخصوصاً در اختیار تلویزیون قرار دارد و اگر این وسایل به ابزار مکتوب منضم گردد کارآیی بیشتری خواهد داشت. به همین سبب هشتمین کارگاه منطقه‌ای تدارک وسایل سمعی- بصری آموزش محیطهای روستایی در مهرماه به کمک یونسکو و چند مؤسسه منطقه‌ای در تایلند تشکیل شد و برنامه‌ای برای آموزش زنان بی سواد تدوین کرد که در آن بر استفاده از وسایل سمعی- بصری تأکید شده است. در این گردهمایی ۲۱ کشور، از جمله ایران شرکت کرده بود.

● چین

افزایش مدت تحصیلات اجباری

دولت چین به منظور بالا بردن کیفیت نیروی کار مدت دوره آموزش اجباری را که تاکنون شش سال بوده است، به نه سال افزایش داده است و در نتیجه رقم افرادی که دوره ابتدایی را می‌گذرانند از ۷۳ درصد در حال حاضر به ۹۳ درصد در پایان ۱۳۷۴ و به ۹۷٫۴ درصد در ده سال دیگر یعنی سال ۲۰۰۰ خواهد رسید.

دولت چین برای باسواد کردن مردم يك «برنامه ملی مبارزه با بی سوادی» تنظیم کرده است که هدف از آن امحای بی سوادی و کم سوادی در میان افراد ۱۵ تا ۴۰ ساله تا پایان قرن حاضر است. به همین منظور علاوه بر مدارس از دو کانال تلویزیونی استفاده می‌شود که هر يك هفته‌ای ۳۰ ساعت را به آموزش ابتدایی اختصاص داده است و قرار است به زودی يك کانال دیگر بر آنها افزوده شود. از این طریق تاکنون ۲۰ میلیون نفر باسواد شده‌اند.

دولت در نظر دارد در چند سال آینده برای انتقال برنامه‌های آموزشی از ماهواره استفاده کند. گفتنی است که جمعیت چین را در حدود يك میلیارد و دویست میلیون نفر برآورد می‌کنند.

● پاکستان

نمایشگاه و جشن فارغ التحصیلی

نمایشگاهی از آثار تصویرگران ایرانی کتابهای کودکان در بهمن ماه در گالری هنرهای ملی پاکستان در اسلام آباد تشکیل یافت. در این نمایشگاه که به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شد، از کوششهایی که در سالهای اخیر برای پیشرفت ادبیات و هنر کودکان در ایران انجام گرفته است ستایش شد.

همچنین نمایشگاهی از آثار خطی استاد حبیب الله فضائلی، رئیس انجمن خوشنویسان اصفهان در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی در

● شوروی

گسترش تماسهای فرهنگی

در چند ماه گذشته تماس میان مقامات فرهنگی ایران با مقامات جمهوریهای شوروی که در همسایگی ما قرار دارند، رو به گسترش نهاده است. از جمله اینکه در اوایل اسفند يك قرارداد همکاریهای ادبی، هنری و فرهنگی میان آذربایجان شوروی و ایران امضا شد که بر اساس آن هر دو سال يك بار کنفرانسهای مشترکی در باکو و تبریز برگزار خواهد شد.

همچنین موافقت شده است که مطالعات مشترکی در باب فرهنگ مردم و شاعران بزرگ ترك زبان همچون شهریار و فضولی انجام گیرد. از سوی دیگر رادیو باکو چندین پیش نوزاد را عید ملی مردم آذربایجان شوروی اعلام کرد و افزود که از این پس دیگر به هنگام ژانویه جشن گرفته نخواهد شد.

همچنین وزیر امور خارجه و معاون وزیر فرهنگ ترکمنستان شوروی ضمن دیدار با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خواستار گسترش روابط فرهنگی دو طرف شد و از ایران خواست که به امر آموزش زبان فارسی در ترکمنستان شوروی کمک کند.

● سوئد

عضویت ایران در اتحادیه یونیکا

یونیکا (UNICA) یا اتحادیه بین المللی سینمای غیر حرفه‌ای که در ۱۹۳۱ (۱۳۱۰) تأسیس شده است، اخیراً «انجمن سینمای جوانان ایران» را به عضویت خود پذیرفته است.

یونیکا يك سازمان فرهنگی است که در اتحادیه بین المللی فیلم و تلویزیون و نیز در سازمان یونسکو عضویت دارد. این اتحادیه علاوه بر اینکه هر سال يك جشنواره در یکی از کشورهای عضو برپا می کند فعالیت‌های دیگری هم به شرح زیر دارد:

- برگزاری مجمع عمومی سالانه برای برنامه‌ریزی فرهنگی و بررسی امور اجرایی،

- برگزاری مسابقات بین المللی فیلم در جهت تبادل فرهنگی،

- مبادله فیلمهای غیر حرفه‌ای به صورت غیر انتفاعی میان اعضا،

- برگزاری سمینارهای بین المللی،

- تدوین مباحث نظری جدید در زمینه سینما و فرهنگ،

- انتشار کتاب و جزوه در زمینه سینما.

آرشیو این اتحادیه یکی از غنی‌ترین آرشیوهای سینمایی جهان است و در جشنواره امسال شش فیلم از ساخته‌های «انجمن سینمای جوانان ایران» به نمایش گذاشته شد.

● آمریکا

نگرش و نگارش زن: گسترش فعالیتها

چند تن از ایرانیان، که غالب ایشان در آمریکا زندگی می کنند، يك مؤسسه انتشاراتی به نام «نگرش و نگارش زن» تأسیس کرده اند که هدف آن شناخت «چگونگی تولید اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و حقوقی زن و

لاهور گشایش یافت.

از سوی دیگر ۷۸ تن از دانشجویانی که در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی در لاهور به آموزش زبان و ادبیات فارسی اشتغال داشتند فارغ التحصیل شدند و ضمن مراسمی گواهینامه‌های خود را دریافت کردند.

● هند

سیزدهمین سمینار استادان زبان فارسی

سیزدهمین گردهمایی استادان زبان و ادبیات فارسی در کشور هندوستان، در اوایل اسفند ماه در دانشگاه «رابیندرانات تاگور» در ایالت بنگال غربی برگزار شد.

در این سمینار که با پیامهای رئیس جمهوری هند و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران افتتاح شد، دکتر سید جعفر شهیدی و چند تن از استادان ایرانی شرکت داشتند و همای استادان هندی به بحث و گفت‌وگو درباره وضع زبان فارسی در هند، راههای گسترش آن و روشهای نو در آموزش زبان پرداختند. همزمان با سمینار نمایشگاهی از عکسهای تاگور شاعر ملی و بزرگ هند ترتیب یافته بود.

● بنگلادش

شب شعر فارسی

گروهی از شاعران بنگلادشی که به زبان و ادبیات فارسی علاقه‌مند هستند، يك شب شعر در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در داکا برگزار کردند که در آن جمعی از شاعران ایرانی و ایرانیان مقیم بنگلادش شرکت داشتند. در این مراسم پیشنهاد شد يك «مرکز تحقیقات فارسی» در بنگلادش به منظور گسترش زبان و ادبیات فارسی تأسیس گردد.

● سوریه

آموزش زبان فارسی

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دمشق از چندین پیش اقدام به تأسیس دوره‌های آموزش زبان فارسی کرده است.

در دومین دوره آموزش که سه ماه طول کشید بیش از ۹۰ تن از علاقه‌مندان شرکت کردند. در میان دانشجویان این دوره دو استاد دانشگاه دمشق و نیز چند تن از اتباع لبنان، الجزایر، یمن و چند کشور آفریقایی دیده می شد.

زنانگی در دوره‌های تاریخی و طرزهای ادبی و هنری متفاوت است». گردانندگان این مؤسسه، که به ابتکار محمد توکلی طرقي و افسانه نجم‌آبادی پدید آمده است، امیدوارند که با «چاپ اسنادی که بیانگر چگونگی نگرش و نگارش 'زن' در زمانه‌ها و طرزهای متفاوت است به شناختی تاریخی از رابطه قدرت و جنسیت در ایران» برسند. برای مطالعات اولیه موضوعها و زمینه‌های گوناگون مثل بررسی زن در متون کهن، و سفرنامه‌های ایرانیان و آثار اندیشه‌گران و حقوق و آمار و جنبشها... در نظر گرفته شده و از صاحب نظران دعوت به همکاری شده است. نشانیهای بانیان مؤسسه به قرار زیر است:

Afsaneh Najmabadi
Center for Middle Eastern Studies
Harvard University
1737 Cambridge Street
Cambridge, MA 02138
U.S.A.

Mohamad Tavakoli-Targhi
Department of History
Illinois State University
Normal, Illinois 61761
U.S.A.

● زاین

زن در کار نشر در آسیا و اقیانوسیه

فصلنامه توسعه کتاب در آسیا و اقیانوسیه که به زبان انگلیسی در توکیو توسط مرکز فرهنگی آسیا وابسته به یونسکو منتشر می‌شود، آخرین شماره خود را که به تازگی به دست ما رسیده است، به بحث درباره فعالیتهای انتشاراتی زنان این مناطق اختصاص داده است.

در «زنان و کتاب در تایلند» نشان داده می‌شود که زن تایلندی هنوز با کتاب آشنا نشده است و به سبب بی سوادى و اشتغال در بیرون از خانه فرصت کتاب خواندن پیدا نمی‌کند (جمعیت تایلند در حدود ۶۰ میلیون نفر است). علاوه بر این از ۲ تا ۳ هزار عنوان کتاب که چاپ می‌شود تنها يك عنوان آنها به زنان اختصاص دارد.

نپال هم با ۱۸ میلیون جمعیت که ۶۰ درصد آن بی سواد است وضع مشابهی دارد، و وضع جمعیت روستایی آن که به کلی جدا از محیطهای شهری زندگی می‌کند، بسیار بدتر است. رغبت مردم به وسایل آموزش بصری هم مزید بر علت شده است.

اما در ایران زن نقش بیشتری در فعالیتهای روزمره، از جمله کتابت و انتشار کتاب پیدا کرده است و توانسته از سد دویروى بازدارنده سنت دست‌وپاگیر و نوگرایی غرب‌زده برهد و در کشاکش زندگی نقش تازه‌ای ایفا کند. زن ایرانی که روزگاری میان دو قطب مخالف سرگردان بود، اکنون راه خود را برای زندگی در خانه و اجتماع پیدا کرده و مخصوصاً در زمینه‌های آموزش، نویسندگی، اداره کتابخانه، نقاشی، طراحی، سینما و... بسیار فعال شده است. نگاهی به فهرست کتابها و مقالاتی که به دست زن ایرانی یا درباره زن ایرانی نوشته می‌شود هم دامنه گسترده‌ی و هم تنوع فعالیت زن را نشان می‌دهد...

ع. روح‌بخشان

● جهان عرب

کاهش نسبت بی سوادى در کشورهای عرب

مدیرکل سازمان آموزشی، فرهنگی، علمی عرب (اختصاراً الیکسو) اخیراً اعلام کرده است که در مدت ۳۰ سال گذشته نسبت بی سوادى در کشورهای عربی از ۸۱ درصد کل جمعیت آنها به ۴۳٫۶ درصد کل جمعیت کاهش یافته، و از ۳۶ میلیون نفر در سال ۱۳۳۹/۱۹۶۰ به ۴۳ میلیون نفر در سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰ رسیده است. همو، در نطقی به مناسبت «روز عربی مبارزه با بی سوادى» اشاره کرده است که در سال جاری میلادى نسبت بی سوادى در کشور عراق به ۷٫۲ درصد کل جمعیت؛ در سومالی به ۶۴ درصد کل جمعیت؛ در مصر به ۴۵ درصد کل جمعیت؛ در الجزایر به ۴۴٫۹ درصد کل جمعیت؛ و در سودان به ۶۰٫۴ درصد کل جمعیت رسیده است.

● بیروت

طبع «آداب الملوك» ثعالبی

مؤسسه انتشاراتی دارالمغرب بیروت اخیراً کتاب آداب الملوك ابی منصور عبدالملك بن محمد ثعالبی را، به تحقیق و تصحیح جلیل العطیه، منتشر کرده است.

این اثر براساس نسخه خطی منحصر بفردی که از این کتاب در یکی از کتابخانه‌های استانبول موجود بوده است تصحیح و طبع شده است. این کتاب تنها اثر سیاسی در مجموعه آثار ثعالبی، صاحب یتیمه‌الدهر، است که به دست ما رسیده است؛ ظاهراً ثعالبی ۷ اثر سیاسی دیگر نیز داشته که از بین رفته است.

● مغرب عربی

تأسیس دانشگاه مغرب و فرهنگستان علوم مغرب

در گردهم آیی وزرای آموزش و پرورش کشورهای مغرب عربی در شهر رباط مقرر شد که به منظور یکسان کردن برنامه‌های آموزش عالی کشورهای پنجگانه عضو اتحادیه مغرب عربی، يك دانشگاه و يك فرهنگستان علوم متحد و یکپارچه تشکیل گردد. اعضای اتحادیه مغرب عربی عبارتند از مراکش، الجزایر، تونس، لیبی، و موریتانی.

● خاورمیانه

جمعیت روزافزون

کارشناسان مسائل جمعیتی اعلام کرده‌اند اگر رشد جمعیت کشورهای خاورمیانه با همین نسبتهای فعلی ادامه پیدا کند، جمعیت کل این منطقه از جهان از ۴۶۰ میلیون نفر در حال حاضر به ۶۵۰ میلیون نفر در سال ۲۰۰۰ میلادی خواهد رسید که ۵۰ درصد از کل رقم جمعیت خاورمیانه

در سال ۱۳۶۵/۱۹۸۶ بیشتر خواهد بود. طبعاً، با توجه به این افزایش و زمینه‌های اقتصادی - فرهنگی موجود در کشورهای خاورمیانه، بر جمعیت شهرهای بزرگ و پرتراکم این منطقه نیز بشدت افزوده خواهد شد؛ بنابر محاسبات سازمان ملل متحد، تا سال ۲۰۰۰ میلادی شهر قاهره پنجمین و کراچی هشتمین شهر پرجمعیت جهان خواهند بود.

● سوریه

چهارمین کنگره عمومی نویسندگان عرب

چهارمین کنگره عمومی نویسندگان عرب چندی پیش (در اوایل سپتامبر) در دمشق برگزار شد. یکی از مواد قطعنامه پایانی این کنگره ضرورت عنایت به زبان عربی بود. ضمناً بر پیگیری کار طبع و نشر موراثت فرهنگی عربی، و نیز دقت در انتخاب متونی که از زبانهای دیگر به عربی ترجمه می‌شود، تأکید شد و مقرر گردید که جریان اعطای جوایز سالانه به نویسندگان و نیز وضع و تصویب قوانینی برای تضمین حقوق مادی و معنوی مؤلفان و بازگرداندن احساس اطمینان و اعتماد به حوزه نشر کتاب دقیقاً مورد توجه قرار گیرد.

● مجارستان

نشریات فرهنگستان علوم مجارستان

فرهنگستان علوم مجارستان که در سال ۱۸۲۸ (۱۲۴۴ق) بنیاد گذاشته شده است، هر سال نتیجه پژوهشهای همکاران خود را از طریق چاپ فصلنامه‌ها و سالنامه‌های مختلف در دسترس علاقه‌مندان و محققان می‌گذارد. این نشریات *آکتاوری ینتالیا* (مطالعات شرقی)، *آکتا آتیکا* (مطالعات باستانی) و *آکتالینگوئیستیکا* (مطالعات زبان‌شناسی) نام دارند. مقاله‌هایی که در هر يك از این مجموعه‌ها چاپ می‌شود معمولاً به یکی از زبانهای لاتین، انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، روسی و ایتالیایی است.

در شماره سی و یکم *آکتاوری ینتالیا* که اخیراً به دست ما رسیده است مقاله‌ای از جی وولسکی تحت عنوان «اسکندر کبیر و ایران» جلب نظر می‌کند که در آن نویسنده می‌کوشد به کمک منابع شفاهی ضمن شناسایی میراثی که به سلوکیدها و اشکانیان رسیده بوده، وجود اسکندر را اثبات کند. فیلیپ ژینو هم به بررسی «میزان ارزش منابع ارمنی برای تدوین تاریخ ساسانی» پرداخته است و ار. اشمیت «زبانهای ایرانی در افغانستان پیش از اسلام» را بررسی کرده است. نشانی این سه نشریه این است:

Kultura Foreign Trading Company,
H-1339 Budapest, p.Box 149,
Hungary.

● فرانسه

بازهم قرآن خطی

در طی حراج آثار هنری اسلامی «درو» در پاریس، یک نسخه مخطوط از قرآن مجید، متعلق به قرن هفتم هجری به مبلغ ۲/۱ میلیون فرانک فرانسه (معادل ۳۶۸ هزار دلار) فروخته شد. این قرآن در سال ۶۵۴ توسط کاتبی مراکشی بر روی ورقهایی به ابعاد ۲۶×۲۹ سانتیمتر کتابت شده است و جلدی مذهب دارد.

● مصر

هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب کودکان قاهره

هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب کودکان قاهره در فاصله بیست و چهارم نوامبر تا هفتم دسامبر ۱۹۹۰/ سوم تا سیزدهم آذر ۱۳۶۹ در این شهر برگزار شد. در این نمایشگاه ۳۶۰ ناشر که اختصاصاً در زمینه طبع و نشر کتابهای کودکان فعالیت می‌کنند، از ۲۸ کشور اروپایی، آسیایی، امریکایی، و عرب شرکت داشتند. در حاشیه این نمایشگاه یک گردهم‌آیی نیز برای بحث و گفتگو درباره مجلات کودکان در کشورهای عربی برگزار شد.

● آذربایجان شوروی

تمهیداتی برای تغییر خط

بنابر آنچه برخی از مطبوعات نوشته‌اند، ظاهراً با اعمال نفوذ ترکیه و امریکا، جریاناتی در جهت تغییر خط مسلمانان جمهوری آذربایجان شوروی به خط لاتین در کار است، و گویا دولت مرکزی شوروی هم با آن مخالفتی ندارد. تبعات و عواقب فرهنگی - مذهبی و حتی بعداً سیاسی اینچنین کاری کمابیش روشن است و بد نیست (یا شاید لازم است) که «اهل حل و عقد» به نحو جدی‌تری به آن توجه داشته باشند.

● اسپانیا

اولین کنگره بین‌المللی درباره ابن‌العربی

اولین کنگره بین‌المللی درباره ابن‌العربی در ماه نوامبر ۱۹۹۰/ آبان ۱۳۶۹ در شهر مرسیه اسپانیا، زادگاه ابن عربی، برگزار شد. مدیر امور فرهنگی حکومت مستقل منطقه مرسیه در نطق افتتاحیه این کنگره اعلام کرده بود که برگزاری این کنگره به معنای اعتراف ضمنی به عمق تأثیر فرهنگ اسلامی در این منطقه از اروپاست. در این کنگره حدود ۶۰ نفر از متخصصان ابن عربی‌شناس از کشورهای مختلف شرکت کرده بودند.

● ترکیه/ تونس/ مغرب

انتشارات جدید مرکز مطالعات تاریخ عثمانی

مرکز مطالعات و بررسیهای عثمانی و مورسیکی بتازگی کتابها و نشریاتی منتشر کرده است که عبارتند از: *دولت عثمانی و مغاربه اندلس*، از عبدالجلیل تمیمی (۱۳۶۸/۱۹۸۹)؛ *حرکتهای تبشیری در مغرب اقصی در نیمه دوم قرن نوزدهم* (۱۳۶۸/۱۹۸۹)؛ *منابع فرانسوی تاریخ مغرب اقصی (ج ۳) از سنتال دول فیرون* (۱۳۶۹/۱۹۹۰)؛ *تأثیر اسلام در ادبیات اسپانیا از قرون وسطی تا زمان حاضر*، از لوث لوپازبارلت؛ *المجلة التاريخية العربية للدراسات العثمانية*، شمارهای اول و دوم به زبانهای عربی و انگلیسی و فرانسه؛ *اشتغالات حرفه‌ای و حیات مذهبی مغاربه اندلس*، زیر نظر عبدالجلیل التمیمی، به زبانهای فرانسه، اسپانیایی، انگلیسی، و عربی؛ و بالاخره *حیات فکری در ولایات عربی خلافت عثمانی*، ایضاً زیر نظر عبدالجلیل التمیمی.

● مصر

کتابی درباره مصر در عهد عثمانی

اخیراً در سلسله کتابهای «تاریخ المصرین» کتابی تحت عنوان

سورتن پاریس سلسله بحثها و سخنرانیهای دربارهٔ حیات و آثار ابن رشد، فیلسوف اندلسی مسلمان، برگزار شد. در این سلسله بحثها و سخنرانیها که به مدت ۳ روز ادامه داشت و به مناسبت هشتادمین سال ظهور آثار فلسفی ابن رشد برگزار شده بود، عده‌ای از متفکران عرب و اروپایی، از جمله اولیور لیمن، محمد بوغالی، ژاک ویرژه، شوقی عبدالامیر، سعدی یوسف، و ژان پیواری، شرکت داشتند.

● فرانسه

انتشار سالنامهٔ جدید آماری یونسکو

سالنامهٔ جدید آماری یونسکو که شامل آمارهایی دربارهٔ شؤون فرهنگی و علمی و آموزشی همهٔ کشورهای جهان است، اخیراً در ۳ جلد انتشار یافته است. یکی از نکات قابل توجهی که از این سالنامهٔ آماری جدید برمی آید این است که در حال حاضر ۳۶ کشور در جهان از داشتن تلویزیون و برنامه‌های تلویزیونی محرومند.

مرتضی اسعدی

فصلهایی از تاریخ اجتماعی و اقتصادی مصر در عصر عثمانی (= فصول من تاریخ مصر الاقتصادية والاجتماعی فی العصر العثماني) از دکتر عبدالرحیم عبدالرحمن عبدالرحیم منتشر شده است. در این کتاب گوشه‌های مختلف حیات اجتماعی و اقتصادی و سیاسی مصر در سالهای بین ۱۵۱۷ تا ۱۷۹۸ میلادی بررسی شده و تصویری از رشد روزافزون روابط و علایق گوناگون مصر با سایر کشورهای اسلامی عرب ارائه گردیده است. مؤلف کتاب در این اثر از اسناد و مدارکی سودجسته است که برخی از آنها پیش از این چندان شناخته شده نبوده‌اند.

● مالت

انتشار يك نشریه جدید

اخیراً نخستین شمارهٔ نشریهٔ جدیدی تحت عنوان مستقبل العالم الاسلامی (= آیندهٔ جهان اسلام) از سوی مرکز مطالعات جهان اسلام در جزیرهٔ مالت انتشار یافته است. برخی از مقالات این نشریه، که قرار است صرفاً به مطالعات استراتژیکی اختصاصاً اسلامی بپردازد، عبارتند از: بحثی دربارهٔ جغرافیای سیاسی جهان اسلام؛ پژوهشی دربارهٔ نظام قطبی بین‌المللی و سیطره بر منابع نفت؛ و سهم نفت در انگیزش بحران خلیج فارس.

● مصر

بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب قاهره

بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب قاهره از هشتم تا بیست و یکم ژانویهٔ ۱۹۹۱ / هجدهم دی تا اول بهمن ۱۳۶۹ در شهر قاهره برگزار شد. در این نمایشگاه ۱۷۵۰ مؤسسهٔ انتشاراتی از ۶۲ کشور جهان شرکت داشتند و روی هم رفته ۴۲ میلیون جلد کتاب عرضه کردند. در حاشیهٔ این نمایشگاه بین‌المللی کتاب، که یکی از ممیزات آن فروش نقدی است و لذا مورد استقبال عظیم مصریان قرار می‌گیرد، گردهم‌آییهای گوناگون برای بحث و بررسی مسائل مختلف فرهنگی مصر یا کلاً جهان عرب برگزار می‌شود. امسال اوکتاویو پاز شاعر مکزیکی و برندهٔ نوبل ادبیات سال ۱۹۹۰، نیز جزو مهمانان این نمایشگاه بود.

● فرانسه

بزرگداشت ابن رشد در فرانسه

در اوایل سال ۱۹۹۱ میلادی / اواخر ۱۳۶۹ شمسی از سوی دانشگاه

تصحیح اشتباه

در خبر مربوط به بزرگداشت هزارهٔ شاهنامه در هند که در شمارهٔ قبل (ص ۶۵) چاپ شد، اشتباهات نوشته شده است که «معاون رئیس جمهوری هند پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را قرائت کرد» در حالی که پیام مزبور در حضور مشارالیه قرائت گردید.

لقمان

نشریهٔ مرکز نشر دانشگاهی به زبان فرانسوی

سال هفتم - شمارهٔ اول

- شاهنامه، شاهکار ادبیات جهانی فدریکو مایور
- ابومنصور اصفهانی، صوفی حنبلی نصرالله پورجوادی
- رأی اسماعیل گرگانی در باب ماخولیا دکتر ب. تی. یری دوکروسلدز بس
- نکته‌های شیرین سفرنامه‌های خارجی آنماری موتقی
- طریقت، شریعت و سلطنت سهرکن پادشاهی صفوی رضا شعبانی
- اسم اشاره در فارسی رضا میرسمعی
- اسلام رویاروی بحران معنویت رضا فیض
- دربارهٔ ام‌الکتاب علی‌اشرف صادقی
- یادداشت‌هایی دربارهٔ نوروز ع. روح‌بخشان
- کتاب‌شناسی
- اخبار